

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 16.4.2002 z vlastního podnětu podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 téhož zákona s účastníky řízení, jimiž jsou společnosti:

- 1. BILLA, spol. s r.o., se sídlem Říčany u Prahy, Modletice 67, PSČ 251 01, IČ 00685976, zastoupená JUDr. Robertem Čepkem, advokátem AK, se sídlem Politických vězňů 14/915, 110 00 Praha 1,**
- 2. JULIUS MEINL, a.s., se sídlem Praha 8, U libeňského pivovaru 63, PSČ 180 00, IČ 16193938, zastoupená JUDr. Alešem Linhartem, advokátem AK SKÁCEL, HONZÍK A PARTNERI, se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2,**

vydává toto

r o z h o d n u t í

I. Účastníci řízení

- BILLA, spol. s r.o., se sídlem Říčany u Prahy, Modletice 67, PSČ 251 01, IČ 00685976, zastoupená JUDr. Robertem Čepkem, advokátem AK, se sídlem Politických vězňů 14/915, 110 00 Praha 1, a
- JULIUS MEINL, a.s., se sídlem Praha 8, U libeňského pivovaru 63, PSČ 180 00, IČ 16193938, zastoupená JUDr. Alešem Linhartem, advokátem AK SKÁCEL, HONZÍK A PARTNERI, se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2,

tím, že se v rámci spolupráce při koordinovaném vyjednávání o nákupních podmínkách, uzavřené mezi nimi ústně v měsíci lednu roku 2001 a písemně vyjádřené ve společném dopisu ze dne 31.1.2001 zaslaném jejich dodavatelům zboží, dohodli s účinností od 1.1.2001 až dosud koordinovat a sladovat své nákupní ceny zboží a kondice (bonusy, slevy apod., s nákupem zboží spojené) vůči dodavatelům, porušili v období od 1.1.2001 do 30.6.2001 zákaz dohod o cenách uvedený v § 3 odst. 1 a § 3 odst. 2 písm. a) v té době účinného zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a v období od 1.7.2001 až dosud zákaz dohod o cenách obsažený v § 3 odst. 1 a § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

Uvedená dohoda vedla k omezení hospodářské soutěže na trhu zboží denní spotřeby určeného k maloobchodnímu prodeji spotřebitelům, a to na poptávkové straně tohoto trhu s dopadem na dodavatele.

- II. Dle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se účastníkům řízení – společnosti BILLA, spol. s r.o., a JULIUS MEINL, a.s., plnění dohody specifikované v bodě I. výroku tohoto rozhodnutí do budoucna zakazuje.
- III. V souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se účastníkům řízení ukládá za úmyslné porušení (úmysl přímý) zákazů dohod o cenách popsaného v bodě I. výroku tohoto rozhodnutí pokuta, a to
- společnosti BILLA, spol. s r.o., se sídlem Říčany u Prahy, Modletice 67, PSC 251 01, IČ 00685976, pokuta ve výši 28 000 000,- Kč, slovy dvacet osm milionů korun českých,
  - společnosti JULIUS MEINL, a.s., se sídlem Praha 8, U libeňského pivovaru 63, PSC 180 00, IČ 16193938, pokuta ve výši 23 000 000,- Kč, slovy dvacet tři milionů korun českých.

Pokuta je splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže u České národní banky, pobočka Brno, číslo účtu 3754-24825-621/0710, konst. symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede IČ účastníka řízení.

- IV. Dle § 23 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, se účastníkům řízení ukládá opatření k nápravě, a to
- a) informovat písemně své dodavatele, dotčené jednáním popsaným v bodě I. výroku tohoto rozhodnutí, o výroku tohoto rozhodnutí, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí,
  - b) předložit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže podklady prokazující splnění nápravného opatření uloženého v bodě IV. písm. a) výroku tohoto rozhodnutí, včetně seznamu vyzkoušených dodavatelů (s uvedením názvu, sídla, IČ) a způsobu jejich vyzkoušení, ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 16.4.2002 z vlastního podnětu správní řízení se společnostmi BILLA, spol. s r.o., se sídlem Říčany u Prahy, Modletice 67, PSC 251 01, IČ 00685976 (dále jen „BILLA“), zastoupenou JUDr. Robertem Čepkem, advokátem AK, se sídlem Politických vězňů 14/915, 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 1. června 2000 (viz spis str. 1785) a JULIUS MEINL, a.s., se sídlem Praha 8, U libeňského pivovaru 63, PSC 180 00, IČ 16193938 (dále jen „MEINL“), zastoupenou JUDr. Alešem Linhartem, advokátem AK SKÁCEL, HONZÍK A PARTNERI, se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2, na základě plné moci ze dne 6. května 2002 (viz spis str. 1786), ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Možné porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. Úřad spatřoval v postupu účastníků řízení při stanovení obchodních podmínek pro dodávky zboží do své sítě maloobchodních prodejen.

Indicii o možném porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže získal Úřad dne 15.2.2002 z anonymního podání. Jedná se o dopis ze dne 31.1.2001, označený logy firem obou účastníků řízení, s následujícím textem, cit.: „*Věc: Spolupráce mezi Billa, s.r.o. a Julius Meinl, a.s. Vážení obchodní přátelé, dovolujeme si vám oznámit, že s účinností od 1.1.2001 začaly společnosti Billa, s.r.o. a Julius Meinl, a.s. spolupracovat při nákupu zboží. Spolupráce mezi Billou a Meinlem se omezí pouze na koordinované vyjednávání o nákupních podmínkách. Obě společnosti budou i nadále samostatně provozovat vlastní sortimentní a prodejní politiku. Dodávky zboží a faktury budou tak jako v minulosti vedeny a zpracovány odděleně. V krátké době si Vás dovolíme pozvat na společné obchodní jednání. Věříme v další úspěšnou vzájemnou spolupráci. Se srdečným pozdravem*“, za společnost BILLA je podepsán Jaroslav Szczyпка a Ing. Jana Zemánková a za společnost MEINL je podepsán Werner Adametz, Ing. Daniela Poštová a Radim Pátek.

Úřad se v průběhu správního řízení zaměřil na avizovanou kooperaci dvou konkurentů působících na tuzemském trhu; vyžádal informace jak od obou účastníků řízení, tak i od jejich dodavatelů zboží. Provedl mj. šetření u účastníků řízení a u některých dodavatelů, shromáždil informace od účastníků řízení i od dodavatelů a vyslechl jako svědky některé dodavatele dodávající zboží do obchodních sítí účastníků řízení.

Dále Úřad uvádí, že v průběhu správního řízení účastník řízení MEINL výslovně dne 28.6.2002 prohlásil, že ve vztahu ke společnosti BILLA neuplatňuje obchodní tajemství u skutečností a podkladů označených jím ve smyslu § 17 obchodního zákoníku (spis str. 3035). Totéž učinila BILLA vůči společnosti MEINL (s výjimkou korespondence mezi BILLOU a právním zástupcem) dne 5.8.2002 - spis str. 4718.

Charakteristika účastníků řízení

Společnost **MEINL** byla zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, v oddílu B., vložka 753 dne 31.5.1991. Předmětem podnikání uvedené společnosti je především koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej. V obchodním rejstříku je zapsán jako předmět podnikání mimo jiné hostinská činnost, činnost organizačních a ekonomických poradců, výroba lahůdek, aranžérské práce, řeznictví a uzenářství, výroba a prodej nenahraných nosičů zvukových nebo zvukově obrazových záznamů a prodej a půjčování nahraných zvukových záznamů, průzkum trhu, prodej drogistického zboží a výroba polotovarů. Jde o soutěžitele působícího na trhu maloobchodního prodeje potravin s doplňkovým sortimentem nepotravinářského zboží.

Společnost MEINL provozuje síť 98 maloobchodních prodejen, z nichž 3 jsou s prodejní plochou větší jak 2500 m², 16 prodejen má prodejní plochu v rozmezí 1001 – 2500 m², 65 prodejen 401 – 1000 m² a 14 prodejen má prodejní plochu menší jak 400 m² (stav v roce 2002). Její čistý obrat za rok 2001 činil .....tis. Kč, z toho tržby za prodej zboží činily ..... tis. Kč (za rok 2000 činily tržby za prodej zboží v síti prodejen celkem .....tis. Kč, tj. souhrn tržeb JULIUS MEINL Pramen a.s, který prodejní síť po část roku provozoval, a tržeb MEINLu, který je začal provozovat od 1.6.2000) – spis str. 2913, str. 8417.

MEINL je 100 % dceřinou společností JULIUS MEINL INTERNATIONAL (JMI), Rakousko. Ta kontroluje přímo či nepřímo své další dceřiné společnosti působící v České republice, a to:

JULIUS MEINL Praha spol. s r.o.,
JULIUS MEINL Káva, s.r.o.,
JULIUS MEINL Pramen a.s.,
JULIUS MEINL Praha Finance, k.s.,
JULIUS MEINL MORAVA a.s.,
JULIUS MEINL, delicates, s.r.o.,
JULIUS MEINL Investment, a.s.

Všechny maloobchodní prodejny sítě JULIUS MEINL v České republice provozuje společnost JULIUS MEINL, a.s. Tato společnost má dle výpisu z obchodního rejstříku dvoučlenné představenstvo – Ing. Danielu Poštovou a Radima Pátka, kteří zastupují MEINL společně.

Společnost **BILLA** byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, v oddílu C., vložka 61519 dne 9.11.1990. Předmětem podnikání této společnosti je obchodní živnost – koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, řeznictví a uzenářství, výroba pekárenských výrobků, hostinská činnost, prodej nenahraných nosičů zvukových nebo zvukově obrazových záznamů a prodej a půjčování nahraných a zvukově obrazových záznamů. Jde o soutěžitele působícího na trhu potravin s doplňkovým sortimentem nepotravinářského zboží.

Její čistý obrat za rok 2001 činil .....tis. Kč, z toho tržby za prodej zboží činily ..... tis. Kč (za rok 2000 tržby za prodej zboží činily ..... tis. Kč) - spis str. 2886-2888.

BILLA je vlastněna společností Euro-Billa Warenhandel AG, Rakousko (která drží 100 % obchodního podílu), je součástí koncernu REWE v Německu.

Maloobchodní prodejny BILLA v ČR provozuje společnost BILLA, spol. s r.o. Jejímí jednatelem jsou Jaroslav Szczycka a Ing. Jana Zemánková. Na tuzemském trhu působí v prodeji obdobného zboží jako BILLA (s nižším počtem zalistovaného sortimentu) společnost Penny Market s.r.o., která je rovněž kontrolována koncernem REWE. Penny Market s.r.o. provozuje v ČR maloobchodní síť 116 diskontních prodejen (stav v roce 2002).

V únoru roku 1999 byla prodána část maloobchodní sítě JULIUS MEINL v Rakousku společnosti BILLA, resp. koncernu REWE. Jednalo se cca o 150 prodejen, zbývající prodejny v Rakousku byly prodány jiným obchodním společností nebo byly uzavřeny. Uvedené spojení podniků posuzovala také Evropská komise – viz rozhodnutí Case No IV/M. 1221. Jeden ze závazků uvedený v tomto rozhodnutí (čl. 118 publikované verze rozhodnutí Evropské komise) byl rovněž závazek, že JULIUS MEINL a REWE zůstanou do budoucna vzájemně nezávislými soutěžiteli (podniky), co se týká provádění distribuce (prodeje) a také nákupu zboží.

V rámci správního řízení Úřad ověřoval, zda účastníci řízení jsou na tuzemském trhu vůči sobě navzájem nezávislými soutěžiteli. K tomu MEINL uvedl, že v České republice nebyly společnosti BILLA prodány žádné jeho filiálky a nedošlo ani k jiné formě sloučení obou prodejních sítí. BILLA uvedla, že síť prodejen BILLA provozuje v ČR společnost BILLA (spis P 54/92 str. 5 a str. 14). Možné propojení sítí obou účastníků řízení ověřoval Úřad rovněž v průběhu řízení: MEINL při jednání potvrdil, že nedošlo ke změně - nemá žádnou závislost na firmě BILLA (nejsou spolu v ČR provázáni - protokol spis str. 3034).

Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení bylo Úřadem zjištěno porušení zákazu dohod narušujících soutěž ze strany účastníků řízení týkající se jejich nákupních cen a podmínek s nákupem zboží spojených, a to v období spadajícím jak do doby účinnosti zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, tak i v období spadajícím do doby účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (který nabyl účinnosti dne 1.7.2001), je v následující části rozhodnutí používána pro porušení zákona zkratka „zákon“, případně „zákon o ochraně hospodářské soutěže“ – kterou se rozumí pro porušení v období před 1.7.2001 zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, a pro porušení v období od 1.7.2001 se jí rozumí zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Důvodem je posuzování protisoutěžního jednání účastníků řízení, které je správním deliktem dle obou výše uvedených zákonů – viz dále rozhodnutí v části označené „Posouzení jednání účastníků řízení z hlediska zákona“. Pokud jde o uložení pokuty, je pak již výslovně uváděn zákon č. 143/2001 Sb.

Vzájemná spolupráce účastníků řízení

Vzájemná spolupráce mezi účastníky řízení týkající se koordinovaného vyjednávání nákupních podmínek s dodavatelem zboží byla dohodnuta dle jejich výpovědi ústně v měsíci lednu 2001; v písemné podobě je uzavřená spolupráce vyjádřena ve zmíněném společném dopisu ze dne 31.1.2001, podepsaném oběma účastníky řízení – s tím, že byla dohodnuta s účinností od 1.1.2001. Uvedeným dopisem byli o uzavřené spolupráci při koordinovaném vyjednávání nákupních podmínek vyrozuměni dodavatelé dodávající zboží do sítě BILLA a MEINL. Kopie tohoto dopisu byla Úřadem převzata od společnosti MEINL i od některých dodavatelů zboží – např. spis str. 21 a str. 1938. V průběhu řízení Úřad zjistil, že obdobná informace o uzavření předmětné spolupráce byla uveřejněna i v tisku dne 5.3.2001 s tím, že se omezí pouze na koordinované vyjednávání o nákupních podmínkách. Obě společnosti budou i nadále samostatně provozovat vlastní sortimentní a prodejní politiku. Z vyžádané informace poskytnuté ČTK jako podklad pro uveřejnění zprávy (s obdobným textem) vyplývá, že ji poskytl vedoucí marketingu společnosti MEINL Tomáš Fiala (spis str. 2986).

Charakteristika nákupních podmínek pro dodávky zboží od dodavatelů

Dodavatelé uzavírají se společností MEINL Rámcovou smlouvu .....(charakteristika smluv - obchodní tajemství).

Například dle Rámcové smlouvy s MEINLem má konkrétní dodavatel .....(viz Rámcová smlouva + dodatek spis str. 70 a násl.).

Se společností BILLA uzavírají dodavatelé Obchodní podmínky .....(obchodní tajemství).

Například dle Obchodních podmínek má konkrétní dodavatel .....-
viz Obchodní podmínky, spis str. 622 a násl.

Skutečná nákupní cena za dodané zboží vypočtená dle ceníkové nákupní ceny je poté ovlivněna systémem jednotlivých slev označovaných též kondice. Cena, která vznikne po přepočítání všech kondic na procenta (vyjádřeno k obratu za dodávky zboží) a odpočítáním tohoto procenta kondic od ceníkové ceny, je tzv. netto/netto cena zboží dodavatele. Z uvedeného vyplývá.....

Šetření u účastníků řízení:

MEINL

Úřad provedl dne 16.4.2002 ve společnosti MEINL šetření ve smyslu § 21 odst. 4 zákona. Přítomný zástupce společnosti MEINL – Radim Pátek (obchodní ředitel a člen představenstva) poskytl do protokolu Úřadu vysvětlení, cit: „Aliance mezi spol. MEINL a BILLA byla projednána v zahraničí, nikoliv tedy tuzemskými společnostmi MEINL a BILLA. Já jsem se o Alianci dozvěděl v měsíci lednu roku 2001 od předsedy představenstva společnosti MEINL pana Adametze. Následně jsme o spolupráci informovali dopisem ze dne 31.1.2001 ČTK (dáno ke zveřejnění) a téhož dne jsme obeslali všechny své dodavatele. Poté, v průběhu roku 2001 proběhla s dodavateli ve věci jednání (ty, kteří se nám ozvali a projevíli zájem, jsme telefonicky pozvali na další jednání). Seznam dodavatelů, s kterými bylo jednáno, nemáme k dispozici. Jednání byla buď třístranná (MEINL, BILLA a dodavatel) nebo dvoustranná (MEINL – dodavatel nebo BILLA – dodavatel). Jednání byla dobrovolná, na dodavatele nebyl činen nátlak. Mezi MEINL a BILLA bylo ve věci Aliance jednáno pouze jednou a to neformálně v měsíci lednu 2001, z jednání nebyl pořizován zápis. Důvodem spolupráce MEINL a BILLA je snaha vytvořit protipól proti síle hypermarketů. V současné době má MEINL uzavřenu smlouvu s přibližně ...dodavateli. Podíl společnosti MEINL na trhu ČR činí 4,5 % (zdroj AC Nielsen)“ (spis str. 4).

K předaným podkladům poskytl zástupce společnosti MEINL do protokolu Úřadu následující vysvětlení, cit: „Všeobecné obchodní podmínky nejsou zpracovány a ani zpracovány nebyly (s každým dodavatelem jsou dohodnuty individuálně). Kondice je pojem totožný jako obchodní podmínky (zahrnuje splatnost, slevy, bonusy, marketingové aktivity). K ukončení spolupráce s dodavateli v důsledku neakceptování Aliance nedošlo v žádném případě. Důvody k ukončení spolupráce jsou zejména – nízký obrat .....špatné obchodní podmínky v závislosti na výstupních cenách u konkurence na trhu. Alianční bonus – uplatňuje se v případě, kdy se např. dodavatelům..... Alianční bonus se stanovuje individuálně. Tento bonus je zúčtován ..... - frekvence zúčtování není ničím stanovena. (spis str. 7).

Při šetření ve společnosti MEINL byly dále převzaty kopie některých Rámcových smluv s dodavateli zboží včetně jejich dodatků, zápisy z obchodních jednání s dodavateli včetně korespondence (písemné, e-mailové a faxové), karty zákazníků s uvedením přehledu bonusů (včetně aliančního bonusu) a byly vyžádány kopie faktur MEINLu vybraným dodavatelům zboží.

Úřad konstatuje, že v některých převzatých Rámcových smlouvách se vyskytuje v obchodních podmínkách ujednání označené jako „alianční bonus“, např:

- Rámcová smlouva uzavřená mezi společnostmi MEINL a ..... (spis str. 78), kde se v článku ..... uvádí, cit: .....K Rámcové smlouvě .....uzavřené mezi společnostmi MEINL a .....(spis str. 87), ...
- V rámcové smlouvě ze dne ..... uzavřené mezi společnostmi MEINL a .....(spis str. 87), je uzavřený dodatek.....
- Rámcová smlouva uzavřená mezi společnostmi MEINL a ....., kde se v čl. ...(spis str. 154) uvádí, cit: .....

Dále byly Úřadem zajištěny důkazy vztahující se ke spolupráci společností BILLA a MEINL - zápisy z obchodních jednání a korespondence týkající se nákupních cen zboží a bonusů, případně dorovnání rozdílu mezi nákupními podmínkami BILLY a MEINLu formou kompenzace – viz dále.

BILLA

Šetření ve společnosti BILLA dle § 21 odst. 4 zákona se uskutečnilo dvakrát:

První proběhlo dne 16.4.2002. Přítomná jednatelka společnosti BILLA poskytla Úřadu do protokolu následující vysvětlení, cit.: „**K požadavku Úřadu na předložení seznamu společností, se kterými byl sjednán alianční bonus, zástupce společnosti BILLA uvádí, že BILLA nemá sjednanou obchodní podmínku pod názvem alianční bonus**“ (spis str. 535).

K tomu Úřad uvádí, že při výše uvedeném šetření Úřadu byly převzaty některé Obchodní podmínky uzavřené mezi společností BILLA a dodavateli zboží v r. 2000, 2001 a 2002, z nichž dvě smlouvy bonus označený jako „alianční“ obsahují. Jedná se o:

- ..... (spis str. 1178 a násl.).
- ..... (spis str. 1218 a násl.).

Dne 16.7.2002 provedl Úřad dle § 21 odst. 4 zákona ve společnosti BILLA druhé šetření, při kterém byla zajištěna řada důkazů týkajících se obsahu kooperace obou společností při nákupu zboží (viz níže).

Dále Úřad provedl šetření dle § 21 odst. 4 zákona u dodavatelů dodávajících zboží do obchodních sítí obou účastníků řízení, a to u: společností PENAM spol. s r.o. (dále jen „PENAM“), SOFTY, s.r.o. (dále jen „Softy“), Jan Varmuža, FACKELMANN ČR, spol. s r.o. (dále jen „FACKELMANN“), CANTO a ACCOM.

Listinné důkazy zajištěné při šetření Úřadu u účastníků řízení a dodavatelů, dokládající koordinování a sladování nákupních cen a kondic (bonusů apod.) mezi účastníky řízení

• Z šetření u společnosti MEINL:

1. ....obchodní tajemství (spis str. 310).
2. ....obchodní tajemství (spis str. 312).
3. ....obchodní tajemství (spis str. 315).
4. .... dtto (spis str. 326).
5. .... dtto (spis str. 345).
6. .... dtto (spis str. 343).
7. .... (spis str. 343).
8. .... (spis str. 317). (spis str. 316).

9. .... (spis str. 305).
10. .... - spis str. 379, 443, 451).

• Z šetření ve společnosti BILLA:

11. ....obchodní tajemství.
Jde o souhrnnou bilanci výsledků jednání s dodavateli BILLY a MEINLu

Obsah jednotlivých tabulek:

..... obchodní tajemství

12. ....(spis str. 3490 a násl.).
13. ....(spis str. 3515).....
14. ....(str. spisu 3564) .....
15. ....(spis str. 3568) .....
- .....spis str. 3566 -3567), ...
16. ....(spis str. 3581)
17. ....(spis str. 3583).
18. ....(spis str. 3578).
19. .... (spis str. 3509 a násl.). .....(spis str. 3439 – 3484).
20. ....(spis str. 3485).

• Z šetření od dodavatelů

Softy

21. ....(spis str. 1908).

- 22..... (spis str. 1930).
23. ....(spis str. 1937).

ACCOM

24. ....(spis str. 2496).
25. ....(spis str. 2569).

Jan Varmuža

26. ....(spis str. 2224). .....

FACKELMANN

27. ....(spis str. 2368 a násl).
28. .... - spis str. 2380).

Při šetření Úřadu dne 27.5.2001 poskytla ing. Bračíková (jednatelka a ředitelka společnosti) Úřadu do protokolu (spis str. 2316–2318) vysvětlení k převzatým podkladům a ke zvýšenému ..... bonusu v obchodních podmínkách se spol. BILLA pro rok 2002 o ...%. Uvedla, cit.: „Je to na základě ústního jednání, na které nás pozvala firma BILLA a MEINL. Jednání bylo asi v polovině r. 2001 u firmy MEINL, tam chtěli, aby obě firmy – BILLA a MEINL měly shodné nákupní ceny z naší strany, nám se to nelíbilo. Na toto jednání jsem měla připravený přehled cen zalistovaného zboží u společností BILLA a MEINL. Se zástupci firmy BILLA a MEINL jsme se dohodli, že .....(spis str. 2317-2318).

Dne 25.9.2002 Úřad obdržel písemný přípis jednatelky FACKELMANN, jímž sama upřesňuje své vyjádření do protokolu Úřadu (viz výše). Uvádí, cit.: „Ke zvýšení ..... bonusu došlo v reakci na poskytnutí většího prostoru pro výrobky naší firmy na prodejnách firmy BILLA. Co se mnou uvedeného požadavku na sjednocení nákupních cen obou firem od naší společnosti týče, dodávám, že tento bod byl při jednání projednáván pouze okrajově vedle sortimentních otázek a problematiky s tím související. Nejednalo se o sjednocení cen ve smyslu jejich naprosté identity, **ale pouze o sjednocení základní ceníkové ceny**, přičemž kondice obou firem zůstaly rozdílné, potud jsem se vyjádřila ne zcela přesně. Ceny obou firem byly a jsou nadále rozdílné, protože jsem při jednání k otázce přiblížení přistoupila z hlediska rozdílné síly obou firem skepticky a o tomto bodu již nadále nebylo nikdy jednáno“ (spis str. 8426).

Úřad vyžádal od společnosti MEINL seznam všech dodavatelů s vyznačením těch, s nimiž byl sjednán alianční bonus pro r. 2001 a 2002 (včetně jeho výše) - spis str. 4549. MEINL doložil přehled celkem .... dodavatelů, s nimiž bylo vedeno společné jednání za účasti BILLY (první jednání se uskutečnilo 26.2.2001). K počtu dodavatelů, s nimiž byl sjednán alianční bonus, zaslal zákaznické karty (celkem ..... karet dodavatelů) obsahující přehled všech kondic a slev dodavatele. Vzhledem k tomu, že Úřad již při šetření v sídle společnosti MEINL převzal kopie zákaznických karet, které v posledním sloupci první tabulky obsahovaly bonus označený jako alianční, porovnal tyto nově zaslané zákaznické karty s kartami shodných zákazníků převzatými při šetření. Bylo možno porovnat 54 zákaznických karet; z tohoto počtu zůstalo označení alianční bonus v posledním sloupci tabulky u karet zaslaných MEINLem zachováno pouze u 9 dodavatelů, u zbývajících 44 dodavatelů je uvedený alianční bonus přejmenován na „.....“ (u 1 dodavatele na „.....“); procentní výše bonusu je beze změny. Z toho Úřad uzavírá, že společnost MEINL výše tzv. aliančních bonusů zachovala, ale vytiskla nové zákaznické karty s jeho jiným označením.

Ze zaslaných zákaznických karet vyplývá, že bonus charakteru za „alianci“ ..... pod označením alianční/..... (v jednom případě jako .....) má uzavřeno celkem .... **dodavatelů**, z toho v r. 2001 celkem ... dodavatelů, v r. 2002 celkem .... dodavatelů. Zmíněné bonusy (pod označením alianční/.../....) se v r. 2000 u dodavatelů MEINLu vůbec nevyskytují, jde o nově zavedený bonus z obratu dosaženého dodavatelem od r. 2001.

U BILLY (důkaz č. 11 + Obchodní podmínky ke 4 dodavatelům) má alianční bonus celkem ..... **dodavatelů**; z toho v r. 2001 celkem ..... dodavatelů, pro r. 2002 celkem .... dodavatelů.

Úřad ověřil dle Obchodních podmínek uzavřených mezi BILLOU a dodavateli, jejichž kopie má k dispozici (.....), že výše aliančního bonusu jednotlivých dodavatelů uvedená v přehledu zajištěném u BILLY (důkaz č. 11) se shoduje s procentem zvýšení ..... bonusu těchto dodavatelů v jejich obchodních podmínkách (..... – důkaz č. 16). Z toho Úřad uzavírá, že jde tedy o bilanci skutečně dosažených výsledků .

Závěr:

Listinné důkazy prokazují, že BILLA dobře znala termín **alianční bonus**, také ho ve svých interních dokumentech, bilancích a přehledech o zákaznících i komunikaci používala (pracovníci firmy s ním běžně pracují a běžně jej používají ve své korespondenci). Také jednatelka BILLY byla v rámci korespondence informována o řadě případů, v nichž se tento alianční bonus výslovně zmiňoval a řešil.

Důkazy rovněž prokazují, že se jednalo o bonus požadovaný po dodavatelích na základě spolupráce mezi BILLOU a MEINLEM při koordinovaném vyjednávání o nákupních podmínkách zboží. Termín alianční bonus BILLA v některých svých Obchodních podmínkách s dodavateli výslovně použila. U dalších dodavatelů byl tento bonus .....(viz důkaz č. 16 – spis str. 3581) doplněn v Obchodních podmínkách jako .....

Jednatelka BILLY tedy neuvedla při šetření Úřadu provedeném dne 16.4.2002 pravdivé údaje ohledně sjednání aliančního bonusu (a seznam dodavatelů s aliančním bonusem požadovaný Úřadem tak nebyl předložen).

Dále listinné důkazy prokazují, že spolupráce mezi BILLOU a MEINLEM při koordinovaném vyjednávání o nákupních podmínkách se netýkala jen rozsahu a optimalizace sortimentu, obalů, kvality, zákaznický atraktivního zboží, výrobků s genovou manipulací apod. (jak tvrdí účastníci řízení – viz dále), nýbrž tato jejich spolupráce zahrnovala také koordinaci a sladování jejich nákupních cen zboží, dalších slev a bonusů, tedy souhrnné kondic spojených s dodávkami zboží do prodejen obou účastníků řízení. Listinné důkazy prokazují, že si účastníci řízení mezi sebou vyměňovali informace o svých nákupních cenách a systému bonusů a slev (hrazených jim dodavateli), tyto si porovnávali a po dodavatelích požadovali vyrovnání svých dosavadních finančních podmínek pro nákup zboží na úroveň podmínek druhého účastníka řízení, jestliže je měl výhodnější. Důkazem je zejména .....(viz bod 12. shora). Porovnání nákupních cen (včetně netto-cen) a kondic prokazuje také komplexní bilance zajištěná Úřadem ve společnosti BILLA – viz důkaz pod bodem 11. shora. BILLA by s těžší mohla zjistit, jakou souhrnnou výši .....MEINL požaduje docílit od svých dodavatelů. Požadavek jednotlivého účastníka řízení na vylepšení jeho .....nemohl být zjištěn (s přesností na korunu), aniž by došlo k porovnání nákupních cen a finančních podmínek pro nákup zboží mezi oběma účastníky řízení.

Skutečnost, že oba účastníci řízení na základě srovnání svých nákupních cen a dalších kondic s nákupem zboží spojených požadovali na dodavatelích další plátbu, tzv. alianční bonus, jakož i kompenzace na vyrovnání jejich rozdílných podmínek (které byly následně dodavatelům účtovány, např. jako úhrada marketingové podpory, provádění reklamních akcí apod.), prokazuje, že v rámci spolupráce při nákupu zboží se dohodli koordinovat a sladovat své nákupní ceny zboží a kondice s nákupem zboží spojené s cílem dosáhnout zlepšení konkurenceschopnosti svého zboží, a tím udržení/zlepšení své pozice na trhu.

Řada dodavatelů již před uzavřením spolupráce BILLA x MEINL při nákupu zboží dodávala do sítě prodejen obou účastníků řízení (společní dodavatelé) a v rámci obchodních podmínek hradila každému účastníkovi řízení stanovené % z dosaženého obrátu (včetně %.....). Úřad uvádí, že pokud by se v důsledku avizované spolupráce účastníků řízení rozšířil dodavateli sortiment u některého z nich, došlo by i ke zvýšení obrátu dodavatele v síti, a tím i podílu stávajícího % bonusu, příp. .... bonusu. Na základě dohody o spolupráci mezi BILLOU a MEINLEM byl od dodavatelů oběma účastníky řízení požadován další procentní bonus z obrátu (tzv. alianční).

Vzájemnou koordinaci nákupních cen prokazuje též listinný důkaz pod bodem 15., ...

Shora uvedené důkazy rovněž vypovídají o tom, že dodavatelé sami dobrovolně nenabízeli BILLE informace o tom, jaké nákupní podmínky (ceny, bonusy, ostatní kondice) mají vůči MEINLu a naopak.

Z listinných důkazů vyplývá, že přijetí požadovaných nákupních podmínek (zkoordinovaných mezi účastníky řízení) dodavateli bylo v konkrétních případech podmiňováno omezením dodávek zboží, resp. jejich obnovením (viz důkaz pod bodem 6. –.....dále důkaz pod bodem 15. –.....).

Shromážděné listinné důkazy tak prokazují, že dohoda účastníků řízení týkající se nákupních cen a kondic byla jimi vůči dodavatelům také uplatňována.

Na doplnění Úřad uvádí, že komunikace mezi účastníky řízení a jejich dodavateli ukazuje také na nerovné postavení smluvních stran ve vertikále, a určitou míru závislosti dodavatelů na těchto odběratelích (obchodních řetězcích), viz např. korespondence MEINLu adresovaná dodavateli....., důkaz č. 6. a 7.

Výpovědi svědků

Svědék Koláček (společnost HARIBO CZ s.r.o. – dále jen „HARIBO“)

K dotazu Úřadu, zda je mu známo, že od r. 2001 (příp. v průběhu roku 2001) začaly společnosti BILLA a MEINL spolupracovat při nákupu zboží, svědek Koláček uvedl, že cit.: „Ne, avšak slyšeli jsme, že v Rakousku koncern REWE koupil některé části sítě MEINL a z toho jsme odvozovali, že toto nastane také v ČR, a proto jsme s tím počítali, ani nás to nepřekvapilo. Nevidíme v tom žádnou změnu naší situace jako dodavatele, protože s oběma firmami spolupracujeme jako mezinárodní koncern (naše skupina dodává do obou sítí i v jiných státech)“ (spis str. 1789). K dotazu Úřadu, zda byli pozváni na společné jednání zástupců BILLY a MEINLu s dodavateli zboží, svědek uvedl, cit.: „Ano, jednou. Jednání byli přítomni zástupci obou společností, bylo to u firmy BILLA. Přesně si nevzpomínám, kdy se jednání uskutečnilo, určitě to bylo v průběhu 1. pololetí či prvního čtvrtletí r. 2001.“ Uvedl, že v té době tušili, že to, co se stalo v zahraničí (odprodej sítě MEINL), se stane i v ČR a dále, cit.: „Na tomto jednání jsme se bránili vzhledem k přítomnosti zástupců obou obchodních sítí hovořit o obchodních podmínkách.“ K dotazu Úřadu, zda znali zástupci BILLY a MEINLu (při společném jednání) jejich obchodní podmínky, případně nákupní ceny, za které dodávají do každé sítě, svědek uvedl, cit.: „Domnívám se, že neznali, je možné, že něco znali, ale neříkali mi např. tady jsme si prohodili smlouvy.“ K důvodu jednání uvedl: „Zpočátku jsme ani nevěděli, že u jednání budou přítomni zástupci obou sítí, až při představování jsme zjistili, že je tam také zástupce firmy MEINL. Nečekali jsme to, poněkud nám to vyrazilo dech. Víím, že jsem argumentoval, že nechci mluvit o kondicích, protože ty jsou označovány jako přísně tajné. Nevzpomínám si, kdo tam byl za společnost MEINL, byl to určitě český zástupce – muž, ale nebyli jsme s ním v pravidelných kontaktech. Nevzpomínám si, že by nám byl sdělen důvod jejich společné účasti na jednání, zástupce společnosti MEINL byl na jednání nezúčastněný, byl pouze přítomen. Hlavní projednávanou věcí byly problémy s naskladňováním a dodáváním zboží do prodejen sítě BILLA“ (spis str. 1790). Dále svědek uvedl, cit.: „nabyli jsme dojmu, že dojde ke svatbě.“ „Podle informací ze zahraničí, kde v různých odborných časopisech i u nás bylo uveřejněno, že REWE koupila část sítě v Rakousku, jsme nabyli dojmu poté, co byl přítomen zástupce/pracovník společnosti MEINL, že je to už aktuální i v naší republice, tzn., že se bude jednat o nějaké propojení/svatbu.“

Svědék Káninský (společnost Semena Veleliby)

K dotazu Úřadu, zda obdržela jejich společný společný dopis BILLY a MEINL ze dne 31.1.2001 ve věci jejich spolupráce, svědek odpověděl, že ano. K dotazu Úřadu, zda je dodavateli známo, že od r. 2001 (příp. v průběhu roku 2001) začaly společnosti BILLA a MEINL spolupracovat při nákupu zboží, svědek Káninský uvedl, že cit.: „Ano, v průběhu r. 2001 ano. Informaci mám určitě z uvedeného dopisu či oznámení“ (spis str. 2096). K dotazu Úřadu uvedl, že byli pozváni na společné jednání BILLY a MEINLu. Účastnil se ho osobně. Dále uvedl, že podle něj mělo jít o vyhodnocení podmínek spolupráce. Svědek dále k dotazu Úřadu, z čeho nabyl tento poznatek, uvedl, cit.: „**Bylo tam konstatováno, jak to s jednotlivým řetězcem funguje, jak jsou ceníky postaveny, jaký sortiment se dodává.**“ K dotazu Úřadu, zda se jednalo o slevách a bonusech ke každému z nich, svědek uvedl, cit.: „**Konstatovalo se, že naše společnost dodává každému z nich za základní cenu minus určitou výši slevy.**“ Dále svědek uvedl, že **předmětem jednání bylo vyhodnocení ceníku a**

sortimentu. K dotazu Úřadu, zda na jednání padla konkrétní nabídka na nějakou úpravu obchodních podmínek, svědek sdělil, cit.: „... **že konkrétní nabídka ne, ale o procentech se mluvílo.**“ K dotazu Úřadu, co se dělo poté, svědek uvedl, cit.: „Pak přišel e-mail ze spol. MEINL, který jsem již předložil, označený jako .....s návrhem na .....(obchodní tajemství)..... K dotazu Úřadu, zda byla o takovém bonusu zmínka na popsaném trojstranném jednání svědek, uvedl: „O bonusu řeč byla, ale zda se přesně takto jmenoval, si nevzpomínám. Pokud jde o výši, myslím si, že ty ...% tam padly, ale na co se bude vztahovat, nebo podrobnosti, ne.“ K dotazu Úřadu, zda mu bylo nějak jinak objasněno, k čemu má tento bonus sloužit, svědek uvedl, že: „Myslím, že ne.“

Svěděk Šeďa (společnost Softy)

K dotazu Úřadu, zda byl pozván dopisem ze dne 31.1.2001 na jednání za společné účasti BILLY a MEINLu, svědek odpověděl, že ano, jednání proběhlo na centrále v BILLE v červnu 2001 (spis str. 2577). K dotazu Úřadu, z jakého důvodu se jednání zúčastnili pracovníci BILLY a MEINLu společně, svědek uvedl, cit.: „Bylo nám sděleno, že je to z důvodu toho, že obě společnosti patří do skupiny REWE, že je třeba sladit obchodní podmínky pro nákup zboží pro BILLU i MEINLa a nám jako dodavatelé to přinese efekt v tom, že se nám rozšíří prodej našeho zboží. V případě, že bychom nepřistoupili na sjednocení podmínek, přestali bychom dodávat do obou sítí. Bylo nám řečeno, že v případě, že bychom nesouhlasili s navrženým aliančním bonusem, byla by nám vypovězena nebo neobnovena smlouva se společnostmi BILLA a MEINL. Před tímto jednáním nám p. Václavek (nákupčí BILLY) řekl, že si na jednání máme připravit porovnání nákupních cen společných výrobků dodávaných naší společností do MEINLu a BILLY“. Svědek dále k dotazu Úřadu, co bylo předmětem uvedeného jednání a jaké podklady či informace k tomuto jednání vezl a předložil, uvedl, cit.: „Předmětem uvedeného jednání bylo porovnávání nákupních cen BILLY a MEINL, BILLA a MEINL porovnávali nákupní ceny a obchodní podmínky, které měly společnosti BILLA a MEINL připraveny formou svých tabulek. Ve finále jednání jsme zjistili, že obě společnosti mají nákupní podmínky skoro stejné, ale přesto trvali zástupci společností BILLA i MEINL na tom, abychom podepsali alianční bonus formou dodatku ke smlouvám. K jednání jsem měl nachystané porovnání nákupních cen a obchodních podmínek s oběma společnostmi. Na jednání jsme nic nepředkládali, BILLA a MEINL měli své podklady o obratu a sortimentu, který dodáváme do obou společností.“ K dotazu Úřadu, jaké nákupní či obchodní podmínky se porovnávaly, svědek uvedl, že se porovnávaly přímo nákupní ceny, porovnával se obrátový bonus, skonto, tedy přímo obchodní podmínky, které měli sjednány s oběma společnostmi. Zástupci společností si porovnávali obchodní podmínky přímo při jednání. K dotazu Úřadu, co znamená alianční bonus a za co měl být sjednán, svědek odpověděl, cit.: „..... Bonusy jsou fakturovány společností BILLA i MEINL zvlášť“. K dotazu Úřadu, zda byla na uvedeném jednání některou ze sítí (BILLA či MEINL) navržena úprava obchodních podmínek, svědek uvedl, že ano, alianční bonus pro společnost BILLA a MEINL. K dotazu Úřadu, zda přistoupili na uvedený návrh, svědek odpověděl, že ano. K dotazu Úřadu, zda v obchodních podmínkách po uvedeném jednání ke společnosti BILLA a MEINL nastala ještě jiná změna, než výše uvedený alianční bonus, svědek uvedl, cit.: „Asi 1 – 2 měsíce po jednání chtěla BILLA dorovnat finančně podmínky v porovnání proti MEINLu. Dostali jsme e-mail z BILLY z obchodního oddělení od p. Václavka, že v rámci aliančního bonusu nám BILLA chce dofakturovat částku asi .....Kč za to, že měli horší obchodní podmínky než MEINL za období roku 2001. Zda byla faktura vystavena a částka zaplacená, to si přesně nepamatuji, zjistil bych to ve své kanceláři v účetnictví firmy. K tomu dále uvádím, že sortiment zboží, které jsme dodávali do BILLY i do MEINLu se začal zužovat místo slíbeného rozšíření“ (spis str. 2578).

K dotazu právního zástupce BILLY ke svědkovi, zda při porovnávání obchodních podmínek při ústním jednání s oběma společnostmi projevil nějaký nesouhlas, svědek uvedl, že ano, šlo o ústní nesouhlas. K dotazu právního zástupce účastníka řízení BILLA, zda svědek zaslal oficiálním způsobem některé ze společností svůj nesouhlas s porovnáním obchodních podmínek, svědek uvedl, že ne. K dotazu právního zástupce účastníka řízení BILLA, zda svědek podepsal alianční bonus z obav, že nebude jeho společnost moci do obou řetězců dále dodávat, svědek uvedl, že ano (spis str. 2579).

Svěděk Bartoš (společnost KÁVOVINY Pardubice, a.s. – dále jen „Kávoviny Pardubice“)

K dotazu Úřadu, zda je svědkovi známo, že od r. 2001 začaly společnosti BILLA a MEINL spolupracovat při sjednávání obchodních podmínek pro nákup zboží uvedl, cit.: „Je mi známo, protože jsme obchodní podmínky pro rok 2001 sjednávali společně“ (spis str. 2583). K dotazu Úřadu, kdy a kde se uskutečnilo uvedené jednání, svědek uvedl, cit.: „Kdy přesně

nevím, bylo to počátkem roku 2001 ve společnosti BILLA v její centrále.“ Dále k dotazům Úřadu uvedl, že, cit.: „Předmětem uvedeného jednání bylo stanovení obchodních podmínek pro rok 2001. Já jsem přivezl smlouvy s BILLOU a MEINLEM, obraty s BILLOU a MEINLEM a ceny, za které jsme obchodovali. Nic jsem na jednání nepředkládal.“ K dotazu Úřadu, zda znali zástupci BILLY a MEINLU účastníci se uvedeného jednání obchodní podmínky dodavatele týkající se obou společností, příp. ceny zboží, za jaké dodávaly do těchto sítí, svědek uvedl, že ano. K dotazu Úřadu na průběh jednání, svědek uvedl, cit.: „Jednání bylo v podstatě o tom, abychom sjednotili podmínky ohledně bonusů a částečně o sjednocení i v oblasti cen jednotlivých výrobků; částečně proto, že sortimenty se u jednotlivých řetězců (BILLA a MEINL) lišily. Reklí jsme si vzájemné argumenty pro i proti, domluvili jsme se na společných podmínkách. Na tomto jednání došlo ke sjednocení obchodních podmínek v oblasti bonusů, v oblasti cen u konkrétních výrobků jsme my dávali poté na základě tohoto jednání návrh cen jednotlivým nákupcím.“ Výstupem tohoto jednání byla společná dohoda na výši zpětného bonusu a dohoda jednotných cen u jednotlivých výrobků. Tyto dohody byly ústní. K dotazu Úřadu, co znamená pojem zpětný bonus, svědek uvedl, že je to v podstatě dodatečná sleva z obratu. K dotazu Úřadu, v jaké výši byl zpětný bonus sjednán a jak je ve smlouvách označen, svědek uvedl, cit.:

„Dále sdělil, že, cit.: „Byla nám navržena úprava v oblasti dodatečné slevy u obou společností za rok 2001 a sjednocení cen u obou řetězců. My jsme na toto reagovali návrhem cen konkrétních výrobků, který zčásti zohledňoval jejich požadavky. V případě položek, které se nepřekrývaly, tam jsme nedělali žádné změny cen.“ K dotazu Úřadu, v čem nastala změna v jejich obchodních podmínkách po uvedeném jednání se společností BILLA a MEINL“, svědek uvedl, cit.: „Výše zpětné slevy se změnila u obou společností a výše fakturační ceny u některých výrobků.“ K dotazu Úřadu, zda byl předmětem jednání za účasti BILLY a MEINLU tzv. alianční bonus, svědek uvedl, cit.: „**Alianční bonus byl předmětem jednání, je to otázka letákových akcí, měl sloužit k podpoře prodeje a byl .....**“ K dotazu Úřadu, co se rozumí pod pojmem .....uvádím, že se jedná o roční obrat realizovaný v našem sortimentu u každého řetězce zvlášť.“ K dotazu právního zástupce účastníka řízení, zda došlo na zmiňovaném jednání ke srovnání nákupních podmínek mezi oběma společnostmi s jejich souhlasem, svědek uvedl, že ano. K dotazu právního zástupce účastníka řízení, zda se bonusy s rozdílným názvem shodují svou procentuální výší, svědek uvedl, cit.: „Jmenují se jinak, shodují se pouze v procentuální výši“ (spis str. 2585).

Svědek Štětka (společnost GURMÁN KLUB, s.r.o. – dále jen „Gurmán“)

K dotazu Úřadu, zda je svědkovi známo, že od r. 2001 začaly společnosti BILLA a MEINL spolupracovat při sjednávání obchodních podmínek pro nákup zboží, svědek uvedl: „Je mi to známo, protože chtěli mít obchodní podmínky jeden jako druhý stejné. Jak v procentech, slevách, bonusech, tak v zalistovaných poplatcích. BILLA a MEINL chtěli mít stejné veškeré obchodní podmínky. Vyplývá to automaticky ze smluv“ (spis str. 2668). K dotazu Úřadu, zda byla na jednání některou ze sítí navržena úprava jejich obchodních podmínek a pokud ano, v čem měla spočívat, svědek uvedl, cit.: „Měla se týkat společnosti MEINL, spočívalo to ve sjednocení obchodních podmínek – procenta, splatnost, bonusy, zalistovací poplatky. Byla využita výhodnější smlouva. S firmou BILLA se obchodní podmínky neměnily.“ Dále uvedl, cit.: „Ta změna byla v tom, že se sjednotily obchodní podmínky, a to ve slevách a bonusech.“ K dotazu Úřadu svědek uvedl, že předmětem trojstranného jednání nebyl alianční bonus (spis str. 2669). K předmětu trojstranného jednání sdělil: „Předmětem jednání bylo sjednocení obchodních podmínek a spolupráce BILLA a MEINL, např. když měl někdo splatnost ..... dnů a druhý ..... dnů, tak to bylo ..... dnů, byl jsem dotázán, zda s tím souhlasím a já jsem řekl, že s tím souhlasím.“

Svědek Starý (společnost Natura, a.s. – dále jen „Natura“)

Svědek uvedl, že byl pozván na společné jednání BILLY, MEINLU a že se jednání uskutečnilo v únoru nebo v dubnu 2001 na centrále společnosti BILLA v Praze. Uvedl, cit.: „Předmětem jednání byla žádost o sjednocení nákupních cen pro obě společnosti.“ K dotazu Úřadu, zda zástupci BILLY a MEINLU účastníci se uvedeného jednání znali jejich obchodní podmínky týkající se obou společností, svědek uvedl, cit.: „Z průběhu jednání vyplynulo, že tyto podmínky vzájemně znají. Po příchodu jsem byl informován p. Szczypkou (pozn. Úřadu: jednatel BILLY) o určité spolupráci v oblasti nákupu společnosti BILLA a MEINL a v té souvislosti s žádostí o sjednocení nákupních cen našeho zboží.“ K dotazu Úřadu, v čem nastala změna v jejich obchodních podmínkách po uvedeném jednání se společností BILLA a MEINL, svědek uvedl, cit.: „V podstatě v tom, že jsme k .....

K dotazu Úřadu, která ze společností měla před sjednocením výhodnější nákupní ceny, svědek uvedl, že..... K dotazu Úřadu, zda byl předmětem jednání za účasti BILLY a MEINLu tzv. alianční bonus, svědek uvedl, cit.: „Nevím o ničem.“ K dotazu Úřadu, zda dopláceli něco zpětně za rok 2001 na základě dohody o sjednocení nákupních cen, svědek uvedl, že všechny platby jsou uvedeny ve smlouvách, které předal. Neví o tom, že by něco zpětně dopláceli (spis str. 3589 – 3591).

K dotazu právního zástupce BILLA, zda jsou obchodní podmínky řetězců stejného stupně do značné míry podobné a je možné pro jeden kterýkoli řetězec se značnou mírou přesnosti odvodit obchodní podmínky jiného, svědek uvedl, že obchodní podmínky řetězců lze odvodit. K dotazu právního zástupce BILLA, kdyby došlo k detailnímu porovnávání obchodních podmínek na třístranném jednání, zda by se tím cítil svědek poškozen, **svědek uvedl, že ano.** K dotazu právního zástupce BILLA, zda po tomto jednání zůstaly u obou společností netto/netto ceny rozdílné, svědek uvedl, že ano. K dalšímu dotazu, co bylo předmětem třístranného jednání mimo sjednocení cen, svědek uvedl, že to byly všeobecné otázky rozšíření sortimentu, obecně další spolupráce (spis str. 3591).

K dotazu právního zástupce MEINL, cit.: „Pokud se tady hovoří o obchodních podmínkách, máte pocit, že tento pojem se dá ztotožnit s pojmem nákupní podmínky?“ Svědek odpověděl, že ano (spis str. 3591).

Svědék Hučka (společnost SPAK – VSD)

K dotazu Úřadu, zda byl pozván na jednání za společné účasti zástupců/pracovníků obou sítí (BILLA a MEINL), uvedl, cit.: „Byl jsem tam já.“ Dále uvedl, že to bylo na centrále společnosti BILLA, 30.5.2001. K předmětu jednání uvedl, že to byla možná spolupráce obou společností tak, jak vyplývá z informačního dopisu. Byli informováni o záměru možných kroků obou společností při výměně informací v rámci maloobchodního prostředí v ČR. Bylo jim vysvětleno, že by se mohlo jednat o výměny zkušeností při zalistování položek, o podobné formě letákových akcí, o podobném postupu při výběru výrobků pod privátní značkou. K dotazu Úřadu, zda jim byla na uvedeném jednání některou ze sítí navržena úprava obchodních podmínek, svědek uvedl, že, cit.: „**Byla navržena úprava**.....(spis str.3646). K dotazu Úřadu.....svědek uvedl.....(spis str. 3647).

K dotazu Úřadu.....svědek uvedl.....
K dotazu právního zástupce BILLY, proč nazývá sjednaný bonus alianční, když ve smlouvě BILLY tak uveden není, svědek uvedl, cit.: „.....“ (spis str. 3647).

Svědčce Musilová (společnost Budějovický Budvar, národní podnik – dále jen „Budějovický Budvar“)

Svědčce uvedla, že byla přítomna společnému jednání BILLY a MEINLu, uskutečnilo se v sídle společnosti BILLA dne 7.5.2001 (spis str. 3707). K dotazu Úřadu, z jakého důvodu se jednání účastnili BILLA a MEINL společně, svědkyně uvedla, cit.: „Bylo nám sděleno, že vytvořili alianci BILLA a MEINL a že se budeme bavit o obchodních podmínkách obou společností, spíše společnosti MEINL.“ K dotazu Úřadu co bylo předmětem uvedeného jednání, jaké podklady či informace svědkyně k tomuto jednání vezla a jaké předložila, svědkyně uvedla, cit.: „Pan Pátek byl překvapen, že .....a ptal se, z jakého důvodu to je. Ing. Novák (pozn. Úřadu: pracovník Budějovického Budvaru) odpověděl, že.....“ Uvedla, že na jednání nic nevezli. K dotazu Úřadu, zda znali zástupci BILLY a MEINLu účastníci se uvedeného jednání jejich obchodní podmínky týkající se obou společností, příp. ceny zboží, za jaké dodávali do těchto sítí, svědkyně uvedla, cit.: „Ing. Novák upozorňoval, že společnost BILLA má ....., nepamatují si přesně, zda jsme tam předkládali obchodní podmínky obou společností nebo zda oba zástupci informace znali předem, myslím, že je znali předem. Ing. Novák se ptal, co nám přinese, když.....“ Některý ze zástupců společností BILLA a MEINL řekl, že .....K dotazu Úřadu, zda jim byla na uvedeném jednání některou ze sítí navržena úprava obchodních podmínek, svědkyně uvedla: „Ano, byla nám navržena.....“ K dotazu Úřadu, v čem nastala změna v jejich obchodních podmínkách po uvedeném jednání se společností BILLA a MEINL, svědkyně uvedla, že....., byli pozváni na jednání do sídla společnosti MEINL, které se konalo 14.5.2001 za přítomnosti p. Pátka za MEINL, ing. Nováka a svědkyně. Předmětem jednání bylo .....Z tohoto jednání byl sepsán zápis, který předala v úvodu Úřadu. **Závěrem bylo, že společnosti BILLA a MEINL**.....

Pozn. předložený zápis z jednání dne 14.5.2001 (jednajícími nepodepsaný) obsahuje mj. ....

K **aliančnímu bonusu**, k čemu měl sloužit a od čeho se odvíjel, svědkyně uvedla, že: „Alianční bonus byl předmětem jednání za účasti BILLY a MEINLu. **Bonus byl za .....K čemu měl sloužit nevím, zřejmě k .....**“ K dotazu Úřadu, zda něco zpětně dopláceli za rok 2001 na základě dohody o změně obchodních podmínek, svědkyně uvedla, že, cit.: „Ne, nic zpětně jsme nedopláceli. ....K dotazu Úřadu, cit.: „Ve vámi vyplněné tabulce, která byla přílohou Vašeho poskytnutí informací ze dne 28.6.2002 jsou uvedeny pro rok .....Uvedte, na základě čeho došlo ke .....“ svědkyně uvedla: „Došlo k tomu na základě jednání ve společnosti MEINL dne 14.5.2001.“ K dotazu Úřadu, zda poskytli na zmíněném jednání s MEINLem dne 14.5.2001 údaje o cenách, za něž BILLA nakupuje jejich zboží, svědkyně uvedla, že ne. Svědkyně dále uvedla, že jednání o obchodních podmínkách pro dodávky spol. BILLA na rok 2002 se MEINL nezúčastnil. S MEINLem se jednání pro rok 2002 neuskutečnilo, takže platí .....K tomu proč nesjednali .....svědkyně uvedla, cit.: „Nevím, myslím, že zřejmě Ing. Novák, který sjednával obchodní podmínky, nechtěl přijít o zákazníka, obával se, že spol. MEINL by s námi mohla ukončit spolupráci.“

Následně položil **právní zástupce účastníka řízení BILLA** svědkyni tyto dotazy:

K dotazu, zda bylo předmětem trojstranného jednání obecné porovnání obchodních podmínek BILLA, MEINL, svědkyně uvedla, cit.: „**Dá se říci, že ano. Myslím, že to bylo cílem tohoto jednání.**“ K dalšímu dotazu, zda vyjadřovali na tomto jednání nějakým způsobem nesouhlas s průběhem jednání a s porovnáváním obchodních podmínek,“ svědkyně uvedla, cit.: „Jak jsem již výše uvedla, ing. Novák připomínal, že spol. BILLA má v obchodních podmínkách ujednání.....“ K dotazu, zda se nejednalo spíše o alianci spol. MEINL s dodavatelem, než o alianci BILLA a MEINL, svědkyně uvedla, cit.: „Ne, tato otázka mi nedává smysl, o jakou alianci by mělo jít.“ K dotazu, odkud má svědkyně informace o tom, že došlo k alianci mezi spol. BILLA a MEINL, svědkyně odpověděla, cit.: „Bylo nám to řečeno na společném třístranném jednání“ (viz spis str. 3709). Na otázku, kdo vyslovil slovo „Aliance“, svědkyně uvedla, cit.: „Nevím. Nevidím velký rozdíl mezi slovem aliance a spolupráce.“ K dotazu právního zástupce, zda jim někdy naznačila společnost MEINL, že by s nimi ukončila spolupráci v případě, že by nesouhlasili se změnou obchodních podmínek, svědkyně uvedla, cit.: „Mně osobně nenaznačila a myslím, že ani ing. Novákovi.“ K dotazu, zda mají bonusy sjednané v jejich smlouvách se spol. BILLA i MEINL stejné názvy, svědkyně uvedla, cit.: „.....“ K dotazu, zda jsou bonusy co do obsahu a výše stejné u obou společností BILLA i MEINL, svědkyně uvedla, cit.: „Neumím se vyjádřit, zda jsou bonusy ve smlouvách obou společností stejné co do obsahu, protože nevím, za co jsou poskytovány. Na tuto otázku by měl odpovědět ing. Novák. Procentuelní výše bonusů.....“ Na poslední dotaz cit.: „Před 14.5.2001 se obchodní podmínky BILLA a MEINL lišily výrazně?“, svědkyně uvedla, cit.:.....“ (spis str. 3710).

Hodnocení výpovědí svědků

Svědkové potvrdili, že po rozeslání vyznění dodavatelů (viz společný dopis BILLY a spol. MEINL z 31.10.2001) o koordinovaném vyjednávání o nákupních podmínkách, probíhala postupně trojstranná jednání s dodavateli zboží (Pozn. Úřadu: první jednání dle podkladů Úřadu proběhlo 26.2.2001 – viz přehled spis str. 3380 – 3392). Těchto jednání se účastnili zástupci/pracovníci společnosti BILLA a MEINL a konkrétní dodavatel. K důvodu účasti zástupců obou účastníků řízení při těchto jednáních svědkové uváděli, že měli dojem, že dojde k propojení obou společností, bylo jim sděleno, že došlo k vytvoření aliance BILLA a MEINL, že je třeba sladit obchodní podmínky pro nákup zboží do obou sítí v bonusech, v cenách a také, že předmětem bude jednání o obchodních podmínkách obou společností (resp. spíše společnosti MEINL).

Z výpovědí svědků vyplynulo, že předmětem trojstranných jednání byly mj. nákupní ceny zboží a kondice - bonusy, slevy (nikoli jen optimalizace sortimentu, obaly, kvalita zboží, geneticky manipulované potraviny..., jak účastníci řízení dále uváděli). Dále svědkové potvrdili, že účastníkům řízení nepředávali informace, resp. přehledy svých nákupních cen a kondic, jaké k nim mají sjednány (někteří poukazovali na povinnost mlčenlivosti – svědek Koláček, svědkyně Musilová, viz též.....). Účastníci řízení již u těchto trojstranných jednání znali (měli připraveny) přehledy podmínek – nákupní ceny, bonusy apod., za jaké dodavatel dodával zboží do maloobchodní sítě BILLA i maloobchodní sítě MEINL, přímo u těchto jednání si je porovnávali.

Ze svědeckých výpovědí též vyplynulo, že předmětem jednání byl požadavek BILLY a MEINL na sjednocení podmínek ohledně bonusů a zčásti i sjednocení v oblasti nákupních cen konkrétního zboží a rovněž požadavek účastníků řízení na další bonus (tzv. alianční), vztahující se k obratu dosaženému účastníky řízení – viz např. výpověď svědka Hučky – který tento bonus označuje jako alianční proto, že u MEINLu .....a u BILLY .....

Úřad konstatuje, že svědkové nedostali jednoznačnou informaci, za co je alianční bonus požadován; viz např. svědek .....

Svědkové dále potvrdili, že na základě těchto jednání došlo ke změně jejich obchodních podmínek platných pro dodávky zboží, kdy následně účastníci řízení zaslali dodavatelům upravené návrhy obchodních podmínek - zejména o nově zavedený bonus, který měl platit zpětně na celý rok a také případně požadovali po některých dodavatelích zpětné uhrazení kompenzace zjištěných rozdílů ve finančních podmínkách pro dodávky zboží .....Změna obchodních podmínek se týkala jejich sblížení u obou účastníků řízení (např. svědek .....) a požadování nových bonusů.

Dále někteří svědkové (Šeda, Musilová) uvedli, že se změnou obchodních podmínek souhlasili z obavy, že jejich společnost nebude moci v případě nesouhlasu do obou řetězců dodávat.

Úřad ověřil, že např. u společnosti Gurmán došlo v roce .....spis str. 2684, dodatek spis str. 2727.

Semena Veleliby .....(spis str. 2142 a násl., str. 2102 a násl.). Obdobně ostatní svědkové mají změnu v .....; Natura (spis str. 3593 a násl., str. 3625 a násl.), SPAK-VSD (spis str. 791 a násl., str. 3670 a násl.) a Kávoviny Pardubice (spis str. 2598, 2618).

HARIBO hradí nově .....- spis str. 1797 a násl., str. 1824 a násl. Softy .....(spis str. 1945 a násl., str. 1954 a násl.). U společnosti Budějovický Budvar .....(spis str. 3711 a násl., str. 3728 a násl.).

Informace poskytnuté účastníky řízení

A) Společnost MEINL

Při ústním jednání dne 19.6.2002 uskutečněném za účelem poskytnutí informací bylo zjištěno: K dotazu Úřadu, na základě čeho a z iniciativy které společnosti došlo ke spolupráci mezi MEINLem a BILLOU, účastník řízení uvedl, že mu není známo z čí iniciativy ke spolupráci došlo. Na počátku roku 2001 tuto informaci přinesl předseda představenstva JULIUS MEINL (Werner Adametz) s tím, že se jedná o opatření proti sílícímu tlaku konkurence – hypermarketů a diskontů. K tomu, proč ke spolupráci s MEINLem byla vybrána BILLA a nikoli například jiná společnost provozující síť maloobchodních prodejen, uvedl, že je to z důvodu podobné obchodní strategie a složení sortimentu. Zdůraznil, že to je z důvodu vytvoření protiváhy proti hypermarketům, diskontům a ostatní konkurenci. K dotazu Úřadu, co mělo být účelem a cílem této spolupráce, v čem měla spolupráce spočívat, účastník řízení uvedl, cit.: „Spolupráce měla spočívat v předávání si informací o situaci na trhu z pohledu každého jednotlivého řetězce, předávání si zkušeností s uplatňováním jednotlivého druhu sortimentu na trhu. Na základě toho – analýz a získaných podkladů co nejefektivněji působit na zákazníky. O nákupní podmínky se nejedná, neboť každá společnost má tyto podmínky jiné, což bylo ve správním řízení doloženo.“ K dopisu z 31.1.2001 o spolupráci mezi BILLOU a MEINLem uvedl, že, cit.: „Dopis byl zaslán z důvodu umožnění dodavatelům dobrovolně přistoupit k této spolupráci mezi BILLA a MEINL“ (spis str. 3026). Jednání s dodavateli probíhala od března 2001 cca do srpna/září 2001. Jednání probíhala střídavě na firmě BILLA i MEINL, přímo v sídlech obou účastníků řízení. Ne všechna jednání probíhala společně. K tomu, kterých dodavatelů se měla tato spolupráce týkat, zda všech či jen některých z nich sdělil, že potenciálně se mohlo jednat i o všechny dodavatele, nabídka byla dobrovolná, záleželo pouze na uvážení jednotlivých dodavatelů, zda mají o spolupráci zájem. Pro výběr dodavatelů pozvaných na společné jednání nebyla stanovena žádná kritéria. K dotazu Úřadu, jaké podklady měla připraveny společnost MEINL k uvedeným jednáním, účastník řízení uvedl, že rozsah sortimentu zalistovaného v jejich systému s tím, že tam byl specifikován počet prodaných kusů za stanovené období. K dotazu Úřadu, jaké podklady či informace měli dodavatelé pozvaní k jednání za účasti společností

BILLA a MEINL na tomto jednání předložit či si přinést, účastník řízení uvedl, že nepožadovali, aby dodavatelé byli na jednání vybaveni nějakými podklady. K dotazu Úřadu, jakým způsobem získali informace o obchodních podmínkách dodavatelů k BILLE (s odkazem na svědecké výpovědi), účastník řízení uvedl, cit.: „Je třeba rozlišovat mezi obecnou znalostí o obchodních podmínkách a výši obchodních podmínek. Obecné obchodní podmínky - jedná se o názvosloví, např. splatnost, sleva do faktury, kvartální a roční bonus apod. **Co se týče konkrétních procentuálních vyjádření obchodních podmínek, tak to jsme neznali**“ (spis str. 3027). Uvedl též, že neproběhla společná jednání BILLY a MEINLU ke zjištění nákupních podmínek a jejich porovnání. Dále účastník řízení k dotazu Úřadu popsal průběh zmíněného společného jednání BILLY a MEINLU s dodavatelem a přínos, jaký měl pro jejich společnost přinést. Uvedl, že dodavatelům byla prezentována možnost porovnat si sortiment zboží dodávaného jimi do obou řetězců a na základě prodejních statistik sestavit optimální prodejní sortiment pro každého z nich. Optimální sestavení probíhá na základě nejlepšího prodejního čísla z každého řetězce s tím, že vliv na sestavení optimálního sortimentu může mít i konečná prodejní cena (příklad 39,90 a 41,90 u stejného výrobku). Vysvětlil, že např. někdo dodržuje cenu 39,90, dosáhne prodeje 1500 kusů, v případě že druhý má cenu 49,90, dosáhne prodeje 500 kusů, v takovém případě se vyplatí přejít na cenu 39,90, přínos měl být v optimalizaci sortimentu. Projekt nebyl dosud dotážen do konce, neboť se jedná o zdoluhavou práci v oblasti optimalizace zboží (viz odpověď na otázku č. 16 a 17 Úřadu – spis str. 3027 a 3028). Ke změnám v obchodních podmínkách u dodavatelů po výše zmíněném společném jednání uvedl, že veškerých cílů, které dosáhli, bylo možno dosáhnout i samostatně a pokud se změnila obchodní podmínky ve prospěch řetězce, tak to bylo vždy za protivýkon, který je možno doložit. Prvky, které v tom mohou figurovat jsou: pevný podíl na regálech, exkluzivita v daném sortimentu, pevné a paletové umístění (prací prášek), zvýšení obrátů...atd. K dotazu Úřadu, k čemu měl sloužit tzv. alianční bonus a z čeho se odvíjela jeho výše, účastník uvedl, cit.: „**Význam slova alianční je třeba vykládat jako spolupráci mezi dodavatelem a odběratelem.** V tomto konkrétním případě mezi firmou MEINL a jejími konkrétními dodavateli. Alianční bonus tedy sloužil k tomu, aby dodavatelé umožnili protiváhu popsanou v předcházejícím bodě (výhoda proti výhodě), jeho výše záležela na výši jeho protiváhy (poměru k plnění, jak bylo uvedeno výše)...“ K dotazu Úřadu, pod jakým označením byl tzv. alianční bonus zapracován do smluvních vztahů, účastník uvedl, cit.: „Alianční bonus byl zapracován do smluv jako „alianční bonus“, ale mohl být zapracován i jako součást jiných bonusů. Alianční bonus nelze chápat jako něco souvisejícího s BILLOU, je to za protislužbu, kterou my poskytneme dodavatelům“; k dotazu Úřadu, proč byl tzv. alianční bonus (případně jinak označený bonus) sjednán jen s některými dodavateli, účastník uvedl, cit.: „V žádném případě se nejednalo o to, že něčeho dosáhneme třístranným jednáním. Jednalo se vždy o to, abychom dodavatelé i odděleně nabídli/poskytli takovou službu, za kterou by nám byl ochoten vylepšit obchodní podmínky společnosti MEINL. Bonus nebyl sjednán se všemi dodavateli, s nimiž proběhlo třístranné jednání.“

Dále byl účastník řízení požádán o vysvětlení ke konkrétním dokumentům zajištěným Úřadem v řízení, a to: k dopisu z 15.8.2001 zajištěným ve společnosti Softy podepsaným jednatelem Softy a obchodním ředitelem spol. MEINL (p. Pátkem) ve věci .....viz důkaz č. 23 (spis str. 1937). K předloženému dokumentu účastník řízení sdělil: „Obsah tohoto dopisu neodpovídá pravdě, tento dokument mi byl předložen k podpisu s tím, že jsem jej podepsal, ačkoliv jsem jej nečetl. Dále chci uvést, že firma .....získala.....na základě tohoto ..... K tomu Úřad konstatuje.....“

K dotazu Úřadu, z jakého důvodu došlo k navýšení tzv. aliančního bonusu .....u společnosti .....- viz záznam získaný při šetření Úřadu u společnosti MEINL dne 16.4.2002 (spis str. 331 a násl.), účastník řízení uvedl, že k navýšení došlo z důvodu, že rozšířili sortiment zboží odebíraný od této společnosti, což lze prokázat zalistovaným sortimentem v r. 2000 a zalistovaným v roce 2001 a 2002. V roce 2001 jsme začali spolupracovat s dalším dodavatelem tohoto zboží – firma ....., takže dalším důvodem zvýšení mohla být také nabídka .....na vyšší kondice, abychom dál jeho sortiment v naší obchodní síti vedli (spis str. 3031). K dotazu Úřadu, z jakého důvodu je e-mailová korespondence mezi MEINLEM a ..... – viz důkaz č. 6 (získaná v MEINLU při šetření Úřadu ze dne 16.4.2002), podepsána obchodním ředitelem MEINLU i BILLY (spis str. 343), účastník řízení uvedl, cit.: „K tomuto chci uvést, že dopis zřejmě nikdy na firmu .....nedošel, protože jsme s firmou .....nikdy nepřerušili obchodování. K zastavení odběru zboží nikdy nedošlo.“ K tomu Úřad uvádí, že na téže listině je e-mailová odpověď od .....zaslaná MEINLU, y níž .....uvádí.....“

K dotazu Úřadu, cit.: „Z jakého důvodu byly přílohou Vašich zápisů z obchodního jednání, např. se společností .....(zápis ze 30.5.2001, str. 317 a násl.), ...(zápis z 6.9.2001, str. 329

a násl.), ...(zápis z 9.10.2001, str. 331 a násl.), ...(zápis ze 17.4.2001, str. 340 a násl.), tabulky s porovnáním sortimentu, cen, kondic a netto cen zboží dodávaného do společností MEINL i BILLA?“, účastník řízení uvedl, cit.: „Je možné, že někteří z dodavatelů nám své obchodní podmínky otevřeli. Na trhu je běžné, že řada dodavatelů používá systém open-book“. K obdobnému obsahu u záznamů z obchodních jednání s dalšími firmami (.....) uvedl, že se je dověděl zřejmě při jednání s dodavateli. K dotazu Úřadu, proč se vždy jedná o informace týkající se společnosti BILLA a nikoli jiného obchodního řetězce, účastník řízení uvedl, cit.: „Je to z toho důvodu, že BILLA nám je nejbližší co do sortimentu, systému prodeje a členění“ (spis str. 3033-3034). V závěru účastník řízení doplnil, že u firmy Softy jsou výpovědi značně nepřesné a směřovány tak, aby poškodily obě firmy BILLU i MEINL.

B) Společnost BILLA

Účastník řízení BILLA poskytl dne 4.7.2002 Úřadu následující informace. K dotazu Úřadu, na základě čeho bylo přistoupeno ke spolupráci při nákupu zboží od dodavatelů mezi spol. BILLA a MEINL, z čí iniciativy došlo ke spolupráci, účastník řízení uvedl, cit.: „Společnost BILLA koupila v Rakousku řadu prodejen společnosti MEINL. Při této příležitosti došlo mezi oběma společnostmi v Rakousku a posléze i v ČR k rozhovorům o možné spolupráci v určitých oblastech i na území ČR. Důvodem této spolupráce byl rostoucí tlak ze stran hypermarketů a diskontních prodejen v ČR, takže účelem bylo zajistit určitou konkurenceschopnost k těmto subjektům“ (spis str. 3317). K dotazu Úřadu, na jaké úrovni byla tato spolupráce dohodnuta a kdy, účastník řízení uvedl, cit.: „Společnost MEINL v Rakousku se obrátila na rakouskou společnost BILLA s návrhem na spolupráci týkající se ČR a spolupráce byla dohodnuta počátkem roku 2001. Nemáme k tomu žádný písemný podklad, dozvěděl jsem se to od naší rakouské společnosti telefonicky. Pokud se mám vyjádřit, kdo koho v ČR první kontaktoval, zda my MEINL nebo naopak, tak už nevím.“ Uvedl dále, že MEINL byl vybrán pro spolupráci proto, že má podobnou obchodní strategii jako má BILLA a z důvodu dobré spolupráce v Rakousku, přičemž příčinou byla zejména spolupráce při odkupu části sítě MEINL v Rakousku koncernem BILLA AG. K dopisu z 31.1.2001 deklarujícímu tuto spolupráci mezi BILLOU a MEINLEM účastník řízení uvedl, že účelem jeho rozeslání bylo podání informace společným dodavatelům o uvedené spolupráci a poskytnutí možnosti dodavatelům se v případě zájmu na této spolupráci podílet. Společných dodavatelů, kteří připadali v úvahu má BILLA a MEINL zhruba ... %, zbývajících více než .... % jsou rozdílní. Zásadně se jednalo o všechny společné dodavatele a o ty, jejichž sortiment by mohl vhodně doplnit nebo rozšířit stávající sortiment v jedné či druhé společnosti. Potvrdil, že společných jednání se zúčastnila většina dodavatelů (ti, kteří měli zájem). Účelem spolupráce v ČR byla optimalizace sortimentu a vztahů s dodavateli, spočívající ve výměně informací o zboží jednotlivých dodavatelů, jeho obrátkovosti, umístění na prodejně, druhu obalu, kvalitě, o produktech s genovou manipulací a o zboží, které jedna či druhá společnost neměla ve své nabídce. Prvotním cílem bylo zoptimalizovat sortiment a **zlepšit konkurenceschopnost oproti diskontním prodejnám a hypermarketům.**

Jednání s dodavateli probíhala od počátku března 2001 zhruba do září 2001 (Pozn. Úřad: dle zjištěných podkladů od února 2001). K dotazu Úřadu, jaké podklady měla připraveny společnost BILLA k uvedeným jednáním, účastník řízení uvedl, cit.: „Podklady, které se týkaly toho konkrétního dodavatele, sortimentní seznamy a obchodní podmínky toho kterého konkrétního dodavatele. Jednalo se ještě o množství prodaného zboží za určitou dobu, protože to bylo podkladem pro rozhovor.“ K dotazu Úřadu, jaké podklady či informace měli dodavatelé pozvaní k jednání za účasti společností BILLA a MEINL na tomto jednání předložit či si přinést, účastník řízení uvedl, že cit.: „Ty stejné, které měla připraveny společnost BILLA, aby bylo možno je porovnat.“ K dotazu Úřadu, že z některých svědeckých výpovědí vyplynulo, že BILLA a MEINL na společném jednání s dodavateli zboží znali obchodní podmínky dodavatelů týkající se obou společností, účastník řízení uvedl, cit.: „Co se tohoto týče, uvádíme, že, pokud svědci toto vypověděli, jedná se pouze o jejich domněnky, obchodní podmínky společnosti MEINL k dodavatelům nám známy nebyly, stejně tak jsme přesvědčeni, že společnost MEINL neznala detailně obchodní podmínky společnosti BILLA. Pokud došlo ke zveřejnění údajů z obchodních podmínek na zmíněných trojstranných jednáních, stalo se tak vždy s výslovným předchozím souhlasem konkrétního dodavatele; dále uvádíme, že v hrubých rysech jsou obchodní podmínky jiných obchodních společností známy.“ Dále bylo sděleno, že obchodní a nákupní podmínky nejsou jedno a totéž. Cit.: „Obchodní podmínky u společnosti BILLA je smluvní text, který řeší cenu např. za dobavy zboží plus bonusy, splatnost apod. Pod nákupními podmínkami účastníka řízení rozumíme detailnější vztah s jednotlivým dodavatelem, kterého se také společně

jednání týkalo, aby si dohodli podmínky obalů zboží, obrátkovosti zboží, dispozice s ním na prodejnách – tj. vše co není obsaženo v obchodních podmínkách“.

K dotazu Úřadu, v čem nastaly konkrétní změny v obchodních podmínkách u dodavatelů zboží do BILLY po uvedeném společném jednání dodavatelů se společností BILLA a MEINL, účastník řízení uvedl, cit. : „.....“ (spis str. 3320). K dotazu Úřadu, jaké důvody byly pro zvýšení ....., k němuž došlo u některých dodavatelů v průběhu roku.....účastník řízení uvedl, cit.: ..... (spis str. 3321). V této souvislosti se Úřad dotázal, z jakého důvodu došlo ke zvýšení ..... K tomu bylo vysvětleno, že ..... Úřad požádal účastníka řízení o vyjádření k důvodu zvýšení .....u společnosti .....(spis str. 1188), ...(spis str. 1366)..... K tomu účastník řízení uvedl, že .....

K dotazu Úřadu, co znamená termín alianční bonus BILLA/J.M., případně alianční bonus, za co je sjednáván a z čeho se vypočítává jeho výše (viz .....“ účastník řízení uvedl, cit.: „.....“

K dotazu Úřadu, proč je u některých dodavatelů nazván jako alianční, účastník řízení uvedl, ... K dotazu Úřadu, jaký je rozdíl v obsahu plnění aliančního bonusu oproti plnění .....účastník řízení uvedl, cit.: .....“ (spis str. 3322). K dotazu Úřadu, aby účastník řízení vysvětlil, co znamená u dodavatele ..... (získaného při šetření ve společnosti BILLA – viz spis str. 1235) bonus označený jako „Julius Meinl bonus“ ve výši ....., účastník řízení uvedl, cit. „.....“ (spis str. 3323). K dotazu Úřadu, zda zavazují výše zmíněné podmínky společnost, účastník řízení uvedl, že .....(spis str. 3324).

K dotazu Úřadu, jaké závěry učinila BILLA na základě třístranných jednání, účastník řízení uvedl, že .....K dotazu Úřadu, z jakého důvodu potom k takovým jednáním s dodavatelem zajišťovali účast MEINLu, účastník řízení uvedl, cit. „.....“ (spis str. 3324).

Shrnutí – skutečnosti a důkazy

Ze získaných podkladů vyplývají některé skutečnosti, které Úřad považuje za významné z hlediska posouzení daného případu. Za prvé bylo prokázáno, že oba účastníci řízení začali s účinností od 1.1.2001 spolupracovat, cílem této spolupráce byla snaha zlepšit svou konkurenceschopnost vůči hypermarketům a diskontům.

Ke skutečnosti, že spolupráce mezi účastníky řízení byla dohodnuta v zahraničí, Úřad uvádí: Na internetových stránkách www.meinl.com byla uveřejněna Výroční zpráva společnosti Julius Meinl International z roku 2000; bilancuje působení společností skupiny Meinl působících v ČR a v Polsku a uvádí zhoršení bilance společnosti Julius Meinl na českém trhu (Pozn. Úřadu - dále jen „MEINL“) oproti roku 1999. Ve zprávě na str. 13 (anglická verze) se uvádí, že dravá soutěž mezi mezinárodními maloobchodními prodejci v České republice dále nabývá na intenzitě. To se týká zejména maloobchodu s potravinami, kde účastníci trhu soutěží v agresivní cenové politice a prodloužené otevírací době. České supermarkety se stále potýkají se skutečností, že ještě nedosáhly kritického počtu zákazníků potřebného k fungování na úrovni přiměřeného zisku. V důsledku zvýšené konkurence a měnicího se chování spotřebitelů, rok 2000 znamenal začátek změny pozice společnosti MEINL v České republice. Zpráva (str. 13 -14) uvádí konkrétní opatření v tomto směru. Mimo jiné Julius Meinl International jmenoval ředitelem společnosti MEINL v ČR Wenera Adametze, člena své vlastní správní rady spolu s dvěma zkušenými kolegy z české společnosti, podtrhujíc tak význam investice v České republice. Toto nové vedení bude usilovat o dosažení kontinuálního zlepšení ziskovosti. Dále se uvádí, že kromě toho MEINL na začátku roku 2001 dohodl se společností BILLA – dceřinou společností REWE, nákupní kooperaci na českém trhu. Tento důležitý krok rovněž povede k výraznému zlepšení podmínek. (Výroční zpráva za r. 2000 viz spis str. 8553 – 8554).

V „Dopisu akcionářům z první poloviny roku 2001“ (anglická verze), uveřejněném též na internetu, Julius Meinl International k hodnocení podnikání společnosti MEINL v České republice (str. 4 „Dopisu“) uvádí: „V první polovině r. 2001 se české dceřiné společnosti Julius Meinl International zaměřily na konsolidaci celé organizace maloobchodu. V důsledku nepříznivého konkurenčního prostředí poklesly příjmy z prodeje o 7 % v porovnání s předchozím rokem. Nicméně přísné snížení nákladů a restrukturalizační opatření vedla k významnému zlepšení provozního výsledku, který byl stanoven na 1,4 mil EUR, což je o 23 % více než v předešlém roce. Dále se uvádí, že: „**Spolupráce se společností BILLA,**

dceřinou společností REWE, byla zahájena na počátku roku 2001 a povede k nárůstu hrubého zisku“(spis str. 4612- 4613).

Ve Výroční zprávě Julius Meinl International za r. 2001 (uveřejněné rovněž na internetu) je uvedeno (str. 8 Výroční zprávy): „V oblasti maloobchodu byl rok 2001 rokem rozsáhlé restrukturalizace v České republice. Více jak třetina všech obchodů byla renovován ... V první polovině roku byla uzavřena dohoda o spolupráci při nákupu s jedním z konkurentů s cílem zlepšení nákupních podmínek“ (spis str. 4568). Na str. 13 této Výroční zprávy se rovněž uvádí: „Nejvýznamnější událostí roku 2001, v oblasti sortimentu produktů, bylo zahájení komplexní spolupráce při nákupu s jedním z konkurentů na českém trhu. Koncentrací objemů nákupu dojde k rozsáhlým úsporám nákladů prodeje“ (spis str. 4573).

Uvedené informace potvrzují účel uzavření spolupráce mezi MEINLEM a BILLOU, k níž došlo na českém trhu - jímž je zlepšení situace společnosti MEINL v zostřené hospodářské soutěži.

Oba účastníci řízení deklarovali, že předmětem této spolupráce bude koordinované vyjednávání o nákupních podmínkách. Ze svědeckých výpovědí a listinných důkazů vyplývá, že v rámci této dohodnuté spolupráce docházelo mezi účastníky řízení ke koordinování a sladování nákupních cen zboží a kondic (bonusů apod.). Nejednalo se tedy pouze o optimalizaci sortimentu (výměnu informací o zboží jednotlivých dodavatelů, jeho umístění na prodejně, kvalitě obalů, ...), jak uvádějí účastníci řízení. Porovnávali si nákupní ceny a kondice, vyhodnocovali rozdíly a požadovali úpravu svých nákupních podmínek (cen, kondic) po dodavatelích, včetně nového procentního bonusu z obratu, na kterém se dohodli – za alianci BILLA x MEINL.

Podklad (informace o nákupních cenách a kondicích) pro toto jednání nezískali účastníci řízení na základě pouze obecné znalosti obchodních/nákupních podmínek konkurenta – druhého účastníka řízení (viz např. vyjádření BILLY, že v hrubých rysech jsou jí obchodní podmínky jiných obchodních společností známy). Taková obecná znalost by jim neumožňovala tak přesné vyčíslení rozdílů, jaké se objevují v jejich požadavcích na kompenzace (tj. na zpětné doplacení rozdílů zjištěných jimi v nákupních cenách a kondicích u obou účastníků řízení) – viz důkaz č. 8, e-mail MEINLu z 4.6.2001, v němž MEINL po konkrétním dodavateli mj. požaduje k úhradě rozdílu kondic, které měla BILLA nižší, částku .....Kč. Takto detailně vyčíslený rozdíl nebylo možno zjistit bez vzájemného porovnání nákupních cen (včetně kondic).

Svědkové také uvádějí, že účastníci řízení své podmínky (nákupní ceny, kondice apod.), za jaké dodávají do maloobchodních sítí každého z účastníků řízení, na trojstranných jednáních těmto nepředávali.

Důkazy, že mezi účastníky řízení docházelo ke vzájemné výměně informací o jejich nákupních cenách a kondicích – viz výše, zejména pak důkaz č. 12 .....Z listinných důkazů pak vyplývá, že, pokud dodavatelé své nákupní podmínky účastníkům řízení sdělovali, pak to nebylo proto, že by dodavatelé sami za účastníkem řízení přišli a ukazovali mu své podmínky ke konkurenci – „tzv. open-book“ (přičemž u BILLY riskovali porušení.....). Viz např. důkaz č. 1, e-mail z 3.7.2001, v němž MEINL žádá dodavatele, společnost .....- cit.: .....Pokud tedy dostali účastníci řízení od dodavatelů jejich nákupní ceny (netto-netto ceny) a kondice k BILLE a k MEINLu, pak to od nich účastníci řízení sami požadovali a tento požadavek vzešel z předchozí vzájemné dohody účastníků řízení.

Tímto postupem usilovali účastníci řízení v rámci své dohody o spolupráci při nákupu zboží (koordinovaném vyjednávání o nákupních podmínkách) sjednotit, příp. snížit rozdíly (sblížit) nákupní ceny zboží od dodavatelů do svých sítí maloobchodních prodejen (včetně dohodnutého dalšího bonusu za spolupráci – alianci BILLA x MEINL). Koordinovaně též požadavek týkající se přiblížení jejich nákupních cen a dalších plateb vůči dodavatelům uplatňovali (včetně dalšího % bonusu). Dále nebylo prokázáno, že by platba požadovaná oběma účastníky řízení („za alianci“) – byla odůvodněna konkrétním protiplněním (rozšířením sortimentu, prodejní plochy či za navýšení obratu z důvodu dodávek do obou sítí apod.). Zmíněný bonus měl být hrazen jako procento z dosaženého obratu, přestože dodavatelé již dle stávajících obchodních podmínek k oběma účastníkům řízení procentní

.....bonus/prémii z dosaženého obratu za dodávky zboží hradili (a zvýšení obratu z důvodu rozšíření sortimentu by přineslo i vyšší částku platby sjednaného stávajícího bonusu).

V rámci koordinovaného postupu účastníků řízení vůči dodavatelům bylo také využíváno toho, že přijetí nových nákupních podmínek dodavatelem zboží bylo podmínkou pro pokračování dodávek zboží do obou sítí, případně pro obnovení objednávek sortimentu dodavatele do sítě maloobchodních prodejen účastníků řízení a uvolnění plateb (viz e-mailová korespondence od společnosti MEINL adresovaná dodavateli .....- spis str. 343, dopis BILLY .....adresovaný společnosti .....- spis str. 3567).

Úřad oslovil vzorek dodavatelů zboží (v počtu 34) společnosti BILLA a MEINL dodávajících zboží do obchodních sítí obou účastníků řízení. Vyžádal zejména seznam shodného zboží zalistovaného v obou obchodních sítích v jednotlivých letech 2000 – 2002, s uvedením cca 5 – 10 druhů zboží pro ně významných dle obrátkovosti (množství) či výše dosahovaných tržeb. U tohoto zboží pak zejména uvedení fakturované nákupní ceny (včetně slev), dále netto/netto ceny a souhrnu všech pevných a procentních plateb (kondic), hrazených dodavatelem.

Z 29 obdržených písemných odpovědí dodavatelů (od 5 dodavatelů Úřad odpověď v požadovaném členění neobdržel) vyplývá, že celkem u devíti oslovených dodavatelů došlo v roce 2001 (případně u některého v roce 2002) k úplnému sjednocení nákupních cen konkrétního zboží dodávaného do sítě BILLA a MEINL, případně došlo ke sblížení nákupních cen konkrétního zboží či kondic.

- Společnost .....(spis str. 3045 – 3049) uvedla, že .....
Z přiloženého přehledu tohoto dodavatele vyplývá, že zatímco .....
.....spis str. 3045-3048.
- Společnost.....(spis str. 3261-3267): Z přehledu vývoje nákupních cen .....
.....vyplývá, že .....- spis str. 3262 – 3267.
- Společnost .....(spis str. 3080 – 3088): V roce 2001 došlo k výraznému přiblížení .....
Z přehledu vývoje nákupních cen .....uvedených dodavatelem vyplývá, že došlo v roce.....
- Společnost .....uvedla, že přibližně ..... (spis str. 3176 – 3181).
Z přiloženého vývoje nákupních cen vyplývá, že.....
- Společnost .....(spis str. 3133 – 3135). Nákupní ceny základních výrobků .....
- .....rovněž uvedla, že .....(spis str. 3918 – 3925). Úřad ověřil, že u .....
- Společnost .....(spis str. 3102 – 3110): Z přiloženého přehledu vyplývá, že .....
- Společnost.....(spis str. 3270 – 3272):
.....
- Společnost .....(spis str. 3130 – 3132): .....

Závěr: Z ověření u vzorku dodavatelů vyplývá, že dohoda účastníků řízení týkající se jejich koordinovaného postupu vůči dodavatelům zahrnovala koordinaci a sladování nákupních cen zboží i bonusů (kondic).

Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení jednání soutěžitelů je nutno vymezit relevantní trh, na kterém se projeví případné účinky jejich protisoutěžního jednání.

K tomu Úřad uvádí:

V posuzovaném případě se jedná o dohodu účastníků řízení týkající se nákupních cen zboží (a kondic s nákupem zboží spojených), a to ve smyslu koordinování a sladování cen zboží, za které budou účastníci řízení zboží od dodavatelů nakupovat (vč. kondic).

Účastníci řízení jsou soutěžiteli působícími na téže úrovni trhu, soutěží s ostatními prodejci v maloobchodním prodeji převážně potravinářského zboží konečným spotřebitelům. Svým jednáním při nákupu zboží ovlivňují také soutěž na nabídkové straně trhu, tj. mezi dodavateli zboží.

Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. Výrobní relevantní trh zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo zaměnitelné.

- věcné vymezení relevantního trhu

Účastníci řízení – společnosti BILLA a MEINL provozují na území České republiky sítě maloobchodních prodejen. V těchto sítích nabízejí konečným spotřebitelům sortiment převážně potravinářského zboží (jak široké spektrum potravin trvanlivých, tak také určených ke krátkodobé spotřebě), jako jsou mouka, cukr, luštěniny, těstoviny, oleje, tuky, mléčné výrobky, nealkoholické i alkoholické nápoje, pečivo, maso a masné výrobky, ryby, mražené výrobky a další. Dále též v menším rozsahu sortiment nepotravinářského zboží především pro domácí potřebu (např. drogistické zboží a výrobky osobní hygieny, kuchyňské potřeby, apod.). Společným znakem těchto výrobků je, že všechny tvoří součást tzv. „koše zboží denní spotřeby“. Podíl potravinářského zboží na celkovém nabízeném sortimentu výrazně převažuje. U BILLA se potravinářské zboží podílí na celkových tržbách dosažených za prodej zboží .... %, u MEINLu..... % (stav v r. 2001) - spis str. 2893, str. 2913.

Prodej zboží realizují v provozovnách spadajících do kategorie supermarketů (cca 400-2500 m² prodejní plochy), hypermarketů (nad 2500 m² prodejní plochy); MEINL provozuje také 14 menších samoobslužných prodejen (méně než 400 m² prodejní plochy). BILLA provozuje v ČR celkem 69 prodejen, z toho 10 v kategorii větších supermarketů (BIG BILLA – prodejní plocha 1000 – 2500 m²), 59 prodejen v kategorii menších supermarketů (s prodejní plochou 400 – 1000 m²). MEINL provozuje v ČR celkem 98 prodejen, z toho 3 v kategorii hypermarketů (s prodejní plochou nad 2500 m²), 16 větších supermarketů (s prodejní plochou 1000 – 2500 m²), 65 menších supermarketů (s prodejní plochou 400 – 1000 m²), 14 samoobslužných prodejen (s prodejní plochou nepřesahující 400 m²).

Spotřebitelé vyhledávají výše uvedené zboží buď v supermarketech, nebo ve středně velkých či menších širokosortimentních prodejnách s převahou sortimentu potravin. Odlišný charakter – pokud jde o spektrum nabízeného sortimentu, způsob prodeje (včetně prodejní doby), jakož i dostupnost prodeje pro spotřebitele a další poskytované služby, vykazuje prodej zboží ve specializovaných prodejnách s úzce vymezeným sortimentem, prodej v kioscích a v tzv. shopech u čerpacích stanic. Spotřebitelé poptávající široký sortiment potravinářského a doplňkového nepotravinářského zboží se primárně při uspokojování své poptávky neobracují na kiosky či shopy čerpacích stanic a rovněž jejich poptávku nemohou uspokojit specializované prodejny (např. masa či lahůdek apod.). Tato prodejní místa tedy nepředstavují pravidelnou alternativní nabídku při rozhodování spotřebitelů o výběru dodavatele požadovaného zboží. Prodejci prodávající některé obdobné druhy zboží ve specializovaných prodejnách, kioscích či shopech u čerpacích stanic nejsou v přímém soutěžním vztahu k prodejci prodávající široký sortiment potravinářského a doplňkově nepotravinářského zboží a nejsou proto zahrnováni do stejného trhu, na němž působí účastníci řízení. Rovněž nejsou do daného trhu zahrnovány velkoobchody s obdobným sortimentem, neboť nerealizují prodej přímým spotřebitelům (jde o odlišný distribuční kanál), dále pak prodejny typu cash & carry, jejichž zákazníci nakupují zboží především za účelem jeho dalšího prodeje (tyto prodejny poskytují služby malým obchodům s potravinami, podnikům v oblasti služeb, gastro provozovněm – hotelům, restauracím apod.). Pokud jde o maloobchodní prodej v prodejnách širokosortimentního zboží typu discount, pro něž je charakteristický nižší počet položek i menší spektrum nabídky zboží (zpravidla též nižší kultura prodeje), tyto jsou součástí daného trhu, zejména jsou-li provozovány v rámci jednotné sítě (s určováním druhu a ceny zboží z centra), neboť také u těchto prodejen spotřebitelé pravidelně uspokojují svou poptávku po širokosortimentním zbožím s převahou potravin.

Dále je třeba uvést, že z pohledu spotřebitele součástí vymezení trhu z hlediska věcného nejsou maloobchodní prodejny s nepotravinářským zbožím (i když v okrajovém segmentu některé vedou určité druhy potravinářského zboží), např. prodejci zboží pro domácnost, stavbu, zahradu (tzv. hobbymarkety, jako je HORNBAACH, BAUMAX, BAUHAUS, OBI apod.), jakož i další prodejny nepotravinářského zboží (textil, nábytek, obuv...). V těchto prodejnách spotřebitelé primárně uspokojují své jiné potřeby, nežli nákup potravin.

Na základě výše uvedených skutečností byl relevantní trh z hlediska věcného vymezen jako **trh zboží denní spotřeby určeného k maloobchodnímu prodeji spotřebitelům.**

- vymezení relevantního trhu z hlediska geografického

Relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných. Účastníci řízení nabízejí spotřebitelům své zboží prostřednictvím sítě maloobchodních prodejen s rozmístěním po celém území republiky. Vztah nabídky a poptávky se realizuje na celém území za dostatečně homogenních podmínek (nebylo zjištěno, že by na části celostátního trhu platily pro maloobchodní prodej podmínky zřetelně odlišné). Z uvedeného důvodu se jedná o **trh celostátní.**

- vymezení relevantního trhu z hlediska časového

Vymezení relevantního trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojedinele.

V daném případě se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami zboží denní spotřeby určeného k maloobchodnímu prodeji spotřebitelům v průběhu celého roku. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako **trh trvalý.**

Praxe v EU

Při vymezení relevantního trhu z hlediska věcného přihlédl Úřad podpůrně i k rozhodnutí Evropské komise Case NO IV/M.784- Kesko/Tuko, které se rovněž týkalo maloobchodního prodeje potravin a sortimentu nepotravinářského zboží nabízeného v supermarketech, souhrnně označeného jako zboží denní spotřeby. V tomto rozhodnutí jsou rovněž rozebrány důvody, pro které některá prodejní místa - specializované prodejny, shopy čerpacích stanic apod. nejsou z hlediska spotřebitelské poptávky součástí daného věcně vymezeného trhu. Podobně v rozhodnutí Evropské komise - Case IV/M.1221 Rewe/MEINL se jednalo o soutěžitele provádějící maloobchodní prodej potravin a doplňkového nepotravinářského zboží - zboží typického pro maloobchodní prodejny s převahou potravin. Z hlediska věcného byl trh vymezen jako trh potravin (neboť na tomto trhu byly spatřovány největší dopady posuzovaného spojení soutěžitelů). Evropská komise neakceptovala návrhy stran, aby do daného trhu byla zahrnuta i prodejní místa jako jsou čerpací stanice, prodejny cash & carry či specializované prodejny potravinářských výrobků. Otázku zahrnutí diskontních obchodů pak Evropská komise nechala otevřenou. V tomto rozhodnutí také odůvodňuje geografické vymezení trhu jako trhu národního (Rakousko).

Dále Úřad uvádí, že z hlediska dodavatelů nabízejících své zboží do maloobchodního prodeje lze rovněž trh z hlediska věcného vymezení jako trh zboží denní spotřeby, neboť v zásadě dodavatelé nabízejí obdobné zboží, jaké slouží k uspokojení obdobné poptávky spotřebitelů. Dodavatelé však nejsou omezeni dodávat jednotlivé kategorie výrobků pouze do širokosortimentních prodejen s převahou potravinářského zboží. Mohou dodávat i do jiných odběrních míst, jako jsou velkoobchody, cash&carry, shopy čerpacích stanic či specializované prodejny potravin i nepotravinářského zboží apod. Proto při posuzování dopadu protisoutěžních praktik mezi maloobchodními prodejci týkajících se nákupních cen, za které chtějí své zboží nakupovat, je třeba zohledňovat i tyto další alternativy dodávek do zmíněných odběrních míst.

Podíl účastníků řízení na relevantním trhu

Vedle účastníků řízení působí na relevantním trhu další soutěžitelé provozující sítě maloobchodních prodejen – zejména též soutěžitelé v kategorii supermarketů a hypermarketů. Jsou to především nadnárodní společnosti (v pořadí dle velikosti obrátu) **AHOLD Czech Republic**, a.s., provozující celkem **201 prodejen** v síti hypermarketů Hypernova a supermarketů Albert; **Kaufland** Česká republika v.o.s., provozující síť **43 hypermarketů** Kaufland; **Tesco Stores** a.s., provozující síť **17 hypermarketů** (a obchodních domů) Tesco; **Globus CR**, k.s., provozující síť **10 hypermarketů** Globus; **DELVITA** a.s., provozující síť **94 supermarketů** Delvita; **PLUS – DISCOUNT** spol. s r.o., provozující celkem **98 diskontních prodejen** (od 400 do 1000 m²); **Carrefour** Česká republika s.r.o., provozující **7 hypermarketů** Carrefour; **SPAR** Česká obchodní společnost s.r.o. provozující **11 hypermarketů**; **Penny Market** s.r.o., provozuje síť **116 diskontních prodejen** Penny Market (od 400 do 1000 m²). Všichni tito soutěžitelé ve svých maloobchodních prodejnách nabízejí v převažujícím rozsahu potraviny, v menším rozsahu i nepotravinářské zboží. Organizace prodeje v sítích prodejen je obdobná jako u účastníků řízení - vyznačuje se jednotnou obchodní politikou (např. ceny, sortiment, podmínky dodávek, služby) určenou na centrální úrovni. Obdobně jako u účastníků řízení také u těchto soutěžitelů je charakteristický převažující prodej potravin na celkovém nabízeném sortimentu (tržbách z prodeje); prodej potravin se na celkových tržbách dosažených z prodeje veškerého zboží podílí v rozsahu od 71 % do 95 %, pouze u tří z nich je tento podíl nižší, a to od 57 % do 65 % celkových dosažených tržeb.

Dále na relevantním trhu působí další soutěžitelé – provozující sítě maloobchodních prodejen, např.: CS EDEKA spol s r.o.; KONZUM, obchodní družstvo Ústí nad Orlicí; JEDNOTA OPAVA, spotřební družstvo; PRAMEN CZ s.r.o.; JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice; Západočeské konzumní družstvo Sušice; Jednota, spotřební družstvo v Hodoníně a další. Provozují po několika desítkách prodejen (podstatná část z nich má prodejní plochu menší než 400 m²). Dále jsou to také sítě maloobchodních prodejen s převahou potravinářského zboží organizované na smluvním principu – např. maloobchodní sítě BALA, ENAPO, VEGA, PARTNER, ESO MARKET, FLOP, SVOP, sdružující menší regionální maloobchodní prodejce. Charakteristickým je pro ně centrální nákup (v převažujícím rozsahu) spojený s centrální fakturací. Podíl prodeje potravin na celkových tržbách dosažených z prodeje zboží se u nich, jako u sítí prodejen nadnárodních soutěžitelů, pohybuje od 79 % do 99 %. Na trhu též působí řada maloobchodních prodejců daného zboží.

Pro vymezení podílu účastníků řízení na relevantním trhu Úřad ověřil, že není samostatně ČSÚ sledován maloobchodní prodej potravin. Maloobchodní prodejci potravin vykazují tržby souhrnně za prodej potravin i doplňkového nepotravinářského zboží.

ČSÚ sleduje tržby z „maloobchodního prodeje se smíšeným zbožím“ - OKEČ 52.1, v rámci kterého jsou vykazovány tržby za veškerý maloobchodní prodej smíšeného zboží, tzn. tržby z prodeje smíšeného zboží včetně potravin a také z prodeje jen nepotravinářského zboží (domácí potřeby, hobbymarkety apod). Podíl účastníků řízení vyjádřený na takto široce sledovaném trhu maloobchodního prodeje by však byl zatížen výrazným zkreslením a neodrážel by jejich skutečnou pozici na trhu ve vztahu k relevantní konkurenci.

Nejblíže posuzovanému relevantnímu trhu je statistické sledování tržeb maloobchodu se smíšeným zbožím s převahou potravin - OKEČ 52.11 (v jehož rámci jsou sledovány tržby z maloobchodního prodeje smíšeného zboží, ve kterém převažují potraviny). Bilancuje tržby z maloobchodního prodeje nejblíže obdobného zboží, jaké nabízejí účastníci řízení. Je zpracováván na základě disponibilních statistických údajů z ročního statistického šetření v kombinaci s kvalifikovaným odhadem pracovníků oddělení statistiky obchodu ČSÚ. Úřad má k dispozici údaj za r. 2000 - objem tržeb činil 204 573 mil. Kč a index 2000/2001-109,5 % (spis str. 8643, materiál „Obchod v ČR v r. 2001“, spis str. 3374).

Z uvedeného vyplývá, že celkové tržby maloobchodu se smíšeným zbožím s převahou potravin v r. 2001 činily 224 007 mil. Kč. Z toho podíl BILLY (při dosažených tržbách z prodeje zboží ve srovnatelném období ve výši .....%) činil cca .....%. Podíl MEINLU (při dosažených tržbách z prodeje zboží v témže období ve výši .....%) činil cca .....%. Společný podíl účastníků řízení na celkovém obrátu trhu činil cca .....%.

Určitou vypovídací hodnotu o pozici účastníků řízení na tuzemském trhu má též údaj zjištěný orientačně Úřadem z tržeb dosažených 11 největšími obchodními řetězci působícími v maloobchodním prodeji smíšeného zboží s převahou potravin, které v roce 2001 činily souhrnně 130 609 mil. Kč (Ahold, Kaufland, Tesco, Globus, Penny Market, Delvita, Plus Discont, Carrefour, Spar, BILLA, MEINL). Tito soutěžitelé realizovali v r. 2001 souhrnně 58 % celkových tržeb maloobchodu se smíšeným zbožím s převahou potravin (OKEC 52.11) v ČR. Společnost BILLA zaujímá se svými tržbami v pořadí 8. místo (.....%), MEINL 10. místo (.....%). O zbývající díl trhu (42 %) se dělí několik desítek tisíc soutěžitelů (mezi nimiž je dalších 18 větších soutěžitelů s počtem 500 a více zaměstnanců; tyto realizují celkem cca ..... mld. Kč tržeb). Z uvedeného vyplývá, že výše uvedené obchodní řetězce a tedy i účastníci řízení mají s ohledem na kvalitu soutěžního prostředí mnohem vyšší tržní sílu, nežli mají soutěžitelé působící na zbývajícím podílu trhu (nedosahující srovnatelných tržeb).

Na doplnění Úřad uvádí: společnost MEINL sama do protokolu ze šetření Úřadu uvedla, že dle agentury AC Nielsen činí její podíl na daném trhu 4,5 % (spis str. 4). Odhad podílu BILLY se Úřadu z této agentury nepodařilo získat (viz korespondence str. 3312-3314).

Dopad chování účastníků řízení na trh

Pokud jde o nákup zboží, působí účastníci řízení na poptávkové straně relevantního trhu. Na nabídkové straně trhu pak působí dodavatelé zboží. Negativní dopad dohody týkající se nákupních cen zboží (a kondic) spatřuje Úřad na nabídkové straně relevantního trhu, a to na hospodářskou soutěž mezi dodavateli. Účastníci řízení si v důsledku dohody přestali konkurovat na nákupu zboží. Tím omezili dodavatele v jejich možnosti dodávat všem dosavadním odběratelům za individuálně sjednaných tržních podmínek. Z pohledu dodavatelů je rozhodující, jaké mají jiné alternativy v uplatnění svého zboží na trhu v případě soutěžních omezení ze strany jejich odběratelů (či některých z nich). V tomto směru pak dodavatelé nejsou omezeni jen na soutěžitele, kteří jsou zahrnováni do relevantního trhu z hlediska spotřebitelské poptávky – viz výše. Při výběru alternativních odběratelů je však dodavatel limitován mj. také tím, zda může uplatnit potřebný objem zboží i spektrum výrobků.

Dle bilance převzaté při šetření v BILLE – viz důkaz č. 11, bylo účastníky řízení jednáno v průběhu roku 2001 s celkem ..... společnými dodavateli, z toho je ..... dodavatelů **potravinářského zboží** (tj. ....%). .....dodavatelů na požadavky účastníků řízení (ať již formou aliančního bonusu, kompenzací za rozdílné nákupní ceny, zlepšení příirážky po srovnání netto-netto cen) – přistoupilo (tzv. dohodnutí dodavatelé); z nich ..... % tvoří dodavatelé potravinářského zboží.

Tito dohodnutí dodavatelé potravinářského zboží představují u MEINLu ..... % souhrnného obrátu všech dohodnutých dodavatelů, u BILLY .....%. Z uvedeného vyplývá, že účastníci řízení se při koordinaci (zlepšení) svých nákupních cen a kondic zaměřili hlavně na dodavatele potravinářského zboží. Dohoda účastníků řízení týkající se nákupních cen zboží a kondic tak dopadá nejvíce na dodavatele v segmentu potravinářského zboží.

Maloobchodní prodej zboží denní spotřeby představuje pro dodavatele jen jeden odbytový kanál (viz možnosti dodávat do specializovaných prodejen, do prodejen cash&carry apod.). K tomu Úřad uvádí, že soutěžitelé, kteří na trhu zboží denní spotřeby realizují více než 50 % podílu (obchodní řetězce - viz výše), jsou u dodavatelů potravinářských výrobků nejvýznamnějšími odběrateli pro většinu výrobních kategorií (u jednoho soutěžitele uplatňují výrazně větší objemy zboží, příp. i rozsah sortimentu, v porovnání s ostatními odběrateli). Tato skutečnost nasvědčuje zhoršeným možnostem dodavatelů potravin nalézt alternativní odběratele pro srovnatelný objem zboží jednotlivých kategorií mimo obchodní řetězce. Proto snížení počtu odběratelů, u nichž mohou dodavatelé potravin za konkurenčních podmínek nabízet své zboží v nejdůležitějším „prodejním kanálu“, znamená pro dodavatele citelnější dopad; v případě nepřijetí požadavků účastníků řízení týkající se výhodnějších nákupních podmínek by jen obtížně mohli objem svého zboží uplatnit u jiných odběratelů – mj. také s vzhledem k již navázaným smluvním vztahům těchto ostatních odběratelů.

Jednáním účastníků řízení bylo dotčeno nejméně cca .... společných dodavatelů (příčemž MEINL i BILLA ve svém vyjádření k podkladům pro rozhodnutí uvedli, že informace o uzavření spolupráce mezi nimi byla předána ve vztahu k dodavatelům, které měli oba účastníci společné, tj. ani ne ..... % celkového počtu jejich dodavatelů (MEINL spis str. 8370, BILLA str. 8326). Vzhledem k tomu, že MEINL vykázal celkem ..... dodavatelů do své sítě,

BILLA ..... všech svých dodavatelů, Úřad konstatuje, že skutečný počet dotčených dodavatelů může být vyšší, zejména též s ohledem na skutečnost, že sblížení nákupních cen či úhrada požadovaných kompenzací se v .....

Dále se Úřad zaměřil na to, na jak významné dodavatele potravinářského zboží se účastníci řízení zaměřili. V r. 2000 měl MEINL (včetně JULIUS MEINL Pramen a.s., která po část roku síť provozovala) náklady na prodané zboží- ..... Kč – viz spis str. 8417. Obrat dotčených dodavatelů s potravinářským zbožím činil v r. 2000 k MEINLU celkem .....tis. Kč (dle zákaznických karet), tj. ....% celkových nákladů účastníka řízení na prodané zboží. V r. 2000 měla BILLA náklady na prodané zboží celkem .....tis. Kč. Obrat dotčených dodavatelů s potravinářským zbožím činil v r. 2000 celkem .....tis. Kč, tj. ....% jejich celkových nákladů na prodané zboží.

Z uvedeného je patrné, že jde o významnou skupinu dodavatelů, která z celkového počtu dodavatelů BILLY (.....) a MEINLU (.....) reprezentovala cca ....% jejich nákladů vynaložených na prodané zboží. U těchto dodavatelů tedy dosáhli účastníci řízení snížení vlastních nákladů na nákup zboží.

V závěru bilance zajištěné v BILLE (důkaz č. 11) je vyčísleno .....Uvedené částky tedy představují souhrnný negativní dopad na dodavatele z dohody mezi účastníky řízení.

Posouzení jednání účastníků řízení z hlediska zákona

Podle § 1 zákona je účelem tohoto zákona ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen „zboží“) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem, jejímu ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo spojením soutěžitelů.

Podle § 3 odst. 1 zákona dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona se vztahuje jak na horizontální, tak i vertikální dohody. Horizontálními dohodami jsou dohody uzavírané soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu. Horizontální dohody se obecně považují za více nebezpečné, neboť zejména tyto dohody obvykle vedou k narušení hospodářské soutěže, jedná se o tzv. kartely v pravém slova smyslu.

Ustanovení § 3 odst. 2 zákona obsahuje demonstrativní výčet zakázaných dohod, které mohou narušit nebo přímo narušují hospodářskou soutěž. Jedná se o nejtýpější druhy dohod, které zákon postihuje sankcí neplatnosti, tzn. že taková dohoda je bez dalšího zakázaná a neplatná na základě nevyvratitelné domněnky, která stanoví, že už samotná existence takové dohody znamená potenciální ohrožení hospodářské soutěže.

Podle § 3 odst. 2 písm. a) zákona jsou z dohod zakázaných podle § 3 odst. 1 zákona zakázány zejména dohody, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže proto, že obsahují ujednání o přímém nebo nepřímém určení cen, popřípadě o jiných obchodních podmínkách. Pojem dohoda je nutno vykládat široce, nezahrnuje pouze např. obchodní smlouvy ve smyslu obchodního zákoníku, nýbrž jakákoli ústní či písemná ujednání mezi soutěžiteli.

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů nabyl účinnosti 1.7.2001. Ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží v době před účinností tohoto zákona byla zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (který byl účinný od 1.3.1991 do 30.6.2001); s účinností od 1.7.2001 byl tento zákon zrušen a nahrazen zákonem č. 143/2001 Sb.

Obě citované právní normy shodně stanovily zákaz dohod mezi soutěžiteli (obdobně rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže (shodou okolností jde u obou právních norem o porušení shodně označeného ustanovení, a to § 3 odst. 1 příslušného zákona), a v demonstrativním výčtu dohod zejména zakázaných a neplatných jsou na prvním místě uvedeny dohody

obsahující ujednání o přímém nebo nepřímém určení cen, případně o jiných obchodních podmínkách.

Správný delikt zjištěný Úřadem v tomto řízení časově spadal do doby, na kterou se vztahoval jak zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (doba od 1.1.2001 do 30.6.2001), tak současně platný zákon č. 143/2001 Sb. (za jehož účinnosti probíhala ze strany účastníků řízení dál společná jednání s dodavateli a byla vůči nim uplatňována dohoda týkající se mj. nákupních cen zboží, bonusů apod. účastníků řízení). Za podstatné Úřad považuje, že uvedené jednání účastníků řízení je protisoutěžním jednáním, a tedy porušením zákona dle obou citovaných právních norem (na této skutečnosti se vydáním nového zákona o ochraně hospodářské soutěže účinného od 1.7.2001 nic nezměnilo). Rovněž dle obou norem je takové jednání soutěžitelů postižitelné pokutou, a to ve shodně stanoveném rozsahu. Z uvedeného důvodu Úřad ve výroku rozhodnutí deklaroval v období od 1.1.2001 do 30.6.2001 porušení v té době účinného zákona č. 63/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jakékoli dohody o přímém či nepřímém stanovení cen patří mezi nejzávažnější případy protisoutěžního jednání. Dohody o cenách (resp. způsobu jejich určení) přitom mohou mít nejrůznější formu; vedle konkrétně dohodnutých (fixních) cen či kalkulace, z níž je cena tvořena, může jít také o dohody, které zprostředkovane - nepřímo cenu výrobků či služeb ovlivňují, např. v důsledku dohodnutého systému slev, cenových rozpětí apod.

Dohody o přímém nebo nepřímém určení ceny jsou obecně považovány za zvlášť závažné omezení soutěže, které může vyloučit nebo podstatně zkreslit její výsledky. Podstatou cenových kartelů je dohoda nebo jiná forma vzájemného dorozumění mezi samostatnými soutěžiteli týkající se cenového parametru soutěže. Jsou-li tyto dohody uzavírány horizontálními konkurenty na trhu, dochází mezi nimi k vyloučení soutěže v ceně a zároveň k omezení rizika ekonomické ztráty (jaké je spojeno s podnikáním v rámci volné soutěže).

Mezi dohody o cenách patří např. i tzv. rabatové kartely, které upravují podmínky a výši cenových srážek, bonusů apod. souvisejících s nákupem zboží. Jsou-li takové dohody uzavírány mezi horizontálními konkurenty na poptávkové straně trhu, dochází k přiblížení/sjednocení jejich nákupních podmínek v oblasti ceny. Tím si účastníci kartelu přestávají konkurovat v nákupní ceně zboží (významné složce svých nákladů) a omezují tak smluvní volnost dodavatelů zboží, zejména těch, kteří dodávají zboží více soutěžitelům (odběratelům) podílejícím se na rabatovém kartelu – sjednat cenu v individuálním vztahu nabídky a poptávky, čímž se zhoršuje kvalita soutěžního prostředí na poptávkové straně trhu pro dodavatele.

Na základě zjištěných skutečností a důkazů Úřad prokázal, že oba účastníci řízení v rámci uzavřené dohody o spolupráci při nákupu zboží, která se týkala koordinovaného vyjednávání o nákupních podmínkách, uzavřeli dohodu, jejímž předmětem byla mj. koordinace a sladování nákupních cen zboží dodávaného do jejich sítí maloobchodních prodejen, jakož i kondic s nákupem zboží spojených. Na základě této dohody účastníci řízení sladovali zejména nákupní ceny, bonusy, netto/netto ceny, příp. požadovali též finanční kompenzace z důvodu dorovnání zjištěného rozdílu mezi nákupními cenami a kondicemi BILLY a MEINLU. V řadě případů dosáhli účastníci řízení shodné nákupní ceny zboží, případně snížení vzájemného rozdílu nákupních cen téhož zboží dodávaného do sítí obou účastníků dohody. Dále dosáhli prostřednictvím zmíněné zakázané dohody od dodavatelů další platby (% bonus z obrátu za zboží v síti) v souvislosti s dodávkami zboží, které v konečném důsledku snižují výslednou nákupní cenu zboží.

Účastníci potvrdili, že cílem jejich dohody o spolupráci bylo zlepšit svou konkurenceschopnost vůči sílícímu tlaku hypermarketů a diskontních prodejen (ve výroční zprávě Julius Meinl International za rok 2000 je uvedeno, že u společnosti MEINL došlo oproti roku 1999 k neuspokojivému finančnímu vývoji v důsledku sílící hospodářské soutěže na trhu v ČR).

K tomu Úřad uvádí, že soutěžitelé mohou hledat prostor ke zlepšení konkurenceschopnosti svého zboží na trhu zejména snižováním svých prodejních cen, dále v oblasti úspor vlastních nákladů (provozních apod.), případně též v oblasti nákupních cen svého zboží. V daném případě účastníci řízení neusilovali o dosažení zamýšleného cíle (tj. udržení, příp. zlepšení své pozice na trhu) praktikami férové soutěže, nýbrž s využitím zakázané dohody mezi soutěžiteli (konkurenty na trhu), a to dohody týkající se nákupních cen, za které chtějí

nakupovat zboží do svých sítí. Informace o nákupních cenách a podmínkách jsou soutěžiteli obecně považovány za velmi citlivé informace odhalující konkurentům možnosti/hranice budoucího chování daného soutěžitele. Na základě dohody si účastníci řízení vzájemně zpřístupnili tyto citlivé informace vztahující se k významné části jejich nákladů.

Pokud by zmíněné výhodnější podmínky pro dodávky zboží do své sítě maloobchodních prodejen prosazoval každý účastník řízení vůči svým dodavatelům individuálně, neměl garanci jejich dosažení v takovém rozsahu, a tedy garanci dosažení očekávaných výnosů s tím spojených. V důsledku uzavření dohody s konkurentem o koordinaci nákupních podmínek a jejich uplatňování, zejména ve vztahu ke společným dodavatelům, získali oba účastníci řízení potřebný tlak na dodavatele k jejich dosažení.

V důsledku dohody si účastníci řízení (konkurenti na trhu maloobchodního prodeje zboží denní spotřeby) přestali prakticky konkurovat na nákupu zboží a zhoršili tak kvalitu soutěžního prostředí na poptávkové straně trhu – čímž se dodavatelům omezila možnost uplatnit své zboží u dosavadního počtu odběratelů za konkurenčních podmínek. Oběma účastníkům řízení pak přinesla zvýšení výnosů – avšak nikoli praktikami férové soutěže.

K tomu Úřad uvádí, že značná část dodavatelů zboží do nadnárodních obchodních řetězců se vůči těmto odběratelům nachází v pozici ekonomické závislosti, neboť nemají takovou tržní sílu, aby mohli čelit tlaku silných společností. U těchto odběratelů pak uplatňují významně větší objemy zboží, nežli u jiných prodejců. Při vyjednávání podmínek pro dodávky zboží tak často dodavatelé nejsou v rovnocenném postavení a obchodní řetězce jim tak mohou své obchodní podmínky diktovat s vědomím, že objem zboží dodávaného v daném případě do obou obchodních řetězců neuplatní operativně u jiného odběratele.

Tvrzení účastníků řízení, že spolupráci dohodly zahraniční společnosti nacházející se ve skupině REWE a Meindl v zahraničí, nebylo v řízení doloženo. Z dokazování vyplývá, že k dohodě došlo mezi tuzemskými soutěžiteli, její uzavření mezi nimi bylo také vyjádřeno v písemné podobě, kdy účastníci řízení tuto dohodu písemně deklarovali ve svém společném dopisu ze dne 31.1.2001, rozeslaném svým dodavatelům. Úřad konstatuje, že i pokud by dohoda o nákupní kooperaci byla učiněna mezi zahraničními společnostmi, nevyvíňuje to účastníky řízení z porušení zákona. Účastníci řízení jsou soutěžiteli působícími na tuzemském trhu a ve svém podnikání proto musí dodržovat platné právní normy – včetně zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Z výše uvedených důvodů Úřad konstatuje, že účastníci řízení naplnili skutkovou podstatu zakázané dohody o cenách ve smyslu § 3 odst. 2 písm. a) zákona, a to v konkrétních případech o přímém určení ceny (sjednocení nákupní ceny u konkrétního zboží na stejnou výši, či na úroveň ceny toho účastníka řízení, která byla výhodnější), ale také o nepřímém určení ceny zboží (viz požadování dalších bonusů – za alianci, či sjednocování procentní výše bonusů u některých dodavatelů, jakož i vyčíslování doplacení na zpětné vyrovnání cen).

Dohoda mezi účastníky řízení o koordinaci jejich nákupních podmínek (nákupních cen, kondic) vůči dodavatelům proto představuje porušení § 3 odst. 1 zákona, neboť vede k omezení hospodářské soutěže na relevantním trhu.

Dle § 6 odst. 1 písm. a) zákona se zákaz dohod dle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na horizontální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 5 %. U dohod, u nichž podíl účastníků na relevantním trhu nepřevyšuje tuto hranici, není jejich dopad na hospodářskou soutěž významný, a proto jsou ze zákazu dohod narušujících soutěž výnaty (tzv. dohody „de minimis“). Dle § 6 odst. 2 písm. a) zákona se však vynětí ze zákazu dohod narušujících soutěž nevztahuje i při splnění stanovené hranice společného podílu účastníků dohody na relevantním trhu, na horizontální dohody o přímém nebo nepřímém určení cen nebo o rozdělení trhu nebo nákupních zdrojů. Jak bylo v řízení prokázáno, jednání účastníků řízení naplnilo skutkovou podstatu zakázané dohody o cenách, týkající se nákupních cen pro dodávky zboží a plateb (bonusů) s dodávkami zboží spojených.

Z tohoto důvodu by proto účastníci řízení nemohli využít pro svou horizontální dohodu vynětí ze zákazu dohod dle § 6 odst. 1 písm. a) zákona ani v případě, pokud by jejich společný podíl na trhu nepřevyšoval hranici 5 %. (Pozn. Úřadu: společný podíl účastníků řízení na relevantním trhu tuto hranici převyšuje – viz výše).

Dále se Úřad zabýval naplněním **subjektivní stránky skutkové podstaty porušení zákona** ze strany účastníků řízení, tj. zda v daném případě porušili zákon úmyslně či z nedbalosti. Jak uvedli oba účastníci řízení, cílem jejich spolupráce bylo čelit rostoucímu tlaku ze strany hypermarketů a diskontních prodejen v ČR, uzavření dohody tedy mělo přispět k udržení, případně zlepšení jejich pozice na tuzemském trhu v zostřujícím se konkurenčním boji. Za tím účelem uzavřeli spolupráci při nákupu zboží, v rámci které se dohodli na koordinaci svých nákupních cen zboží a plateb (bonusů) s dodávkami zboží spojených a tuto dohodu také uplatňovali vůči dodavatelům. K tomu Úřad uvádí, že při individuálním vyjednávání nákupních podmínek s dodavateli by účastníci řízení neměli garanci dosažení výhodnějších nákupních podmínek a získání prostoru pro zvýšení konkurenceschopnosti svého zboží. Oba účastníci řízení tedy chtěli porušit zájem chráněný zákonem a způsobit tento následek – tj. omezit mezi sebou působení podmínek férové hospodářské soutěže pokud jde o nákup zboží od dodavatelů, neboť bez porušení tohoto zákonem chráněného zájmu by individuálně nedosáhli zamýšleného cíle (zvýšení výnosů a zlepšení konkurenceschopnosti).

Chtěli tedy vědomě narušit soutěž, nešlo o pouhé srozumění se s následkem, který na trhu svým jednáním způsobí. Rovněž chtěli získat konkurenční výhodu vůči ostatním soutěžitelům - konkurentům na relevantním trhu, avšak nikoli výkonem ve férové soutěži, nýbrž s pomocí kartelové dohody s konkurentem. Chtěli tedy narušit hospodářskou soutěž jako takovou. Úřad dospěl k závěru, že se ve smyslu § 22 odst. 2 zákona jedná ze strany účastníků řízení - společností BILLA a MEINL o úmyslné (úmysl přímý) porušení zákazů uvedených v § 3 odst. 1 zákona.

Vyjádření Úřadu k námitkám účastníků řízení k podkladům pro rozhodnutí

Účastníci řízení předložili po seznámení se s podklady pro rozhodnutí obsáhlá vyjádření k podkladům shromážděným Úřadem pro rozhodnutí.

Námítky MEINL:

I. BILLA i MEINL ve svém písemném vyjádření uvedli námitky k procesnímu postupu Úřadu, namítají pochybení po stránce formální, tak rovněž po stránce obsahové. MEINL namítá zejména případy zpoždění nařízených ústních jednání, nepřiměřeně krátkých lhůt pro předložení vyžádaných informací a podkladů, nucení účastníka řízení k suplování vlastní analytické činnosti Úřadu, nepřiměřeně krátkou lhůtu k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, z předvolání k výslechu svědků nebylo patrné, zda se jedná o jednoho či více svědků, („zástupci účastníků požadovali, aby jim bylo včas a dostatečně předem sdělováno, kteří svědci a kdy budou slyšeni“), nebyla povědomost, zda bylo svědkům doručeno předvolání k výslechu, Úřad odmítl zástupcům účastníků řízení na prvním ústním jednání vydat opis protokolu o jednání. Toto vnímá účastník řízení jako zkrácení jeho práv na spravedlivé a objektivní projednání věci a za protizákonný postup Úřadu. Obdobné námitky vznášá BILLA – včetně nutnosti prostoje mezi výslechy, kdy jeden svědek se nedostavil (nebylo mu doručeno).

Vyjádření Úřadu:

Dle doby nařízených ústních jednání s účastníky řízení a doby jejich zahájení (viz protokoly z jednání) Úřad ověřil, že nedocházelo k žádnému zpoždění těchto jednání. Pokud jde o výslechy svědků, v oznámeních o konání výslechů svědků zaslaných účastníkům řízení pak bylo vždy uváděno, že se uskuteční „výslechy svědků“ (nikoli jednoho svědka, pokud se konalo více výslechů v témže dni), nemohlo být tedy předpokládáno, že půjde jen o výslech jednoho svědka. Požadavek, aby Úřad sděloval ve vyznění o konání výslechů svědků, kteří svědkové budou vyslechnuti, nemá oporu v zákoně. Lhůty pro předkládání podkladů Úřadu byly stanoveny dle charakteru požadovaných informací (kdy v řadě případů šlo o údaje minulostního charakteru, které účastníci řízení evidují a mají zpracovány). V případě problémů mohli účastníci řízení požádat o její prodloužení, což také využili – např. BILLA byla prodloužena lhůta pro předložení nedodaných podkladů (letáky), dále např. lhůta k předložení písemného vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, kdy účastník řízení sám požádal do protokolu u Úřadu (spis str. 4718) o poskytnutí lhůty 14 dnů pro předložení svého vyjádření (tj. do 20.8. 2002) - což Úřad akceptoval. Následně Úřad vyhověl jeho žádosti o prodloužení této lhůty o dalších 6 dnů (spis str. 8252, 8253). Rovněž MEINL byla prodloužena lhůta např. pro předložení podkladů týkajících se dodavatelů, s nimiž byl sjednán tzv. alianční bonus (spis str. 4674), kdy jde o přehled, který MEINL eviduje a také bilancuje ve svém

elektronickém systému a zákaznických kartách (např. požadovaný seznam dodavatelů a dat trojstranných jednání byl pořízen prostým vytištěním týdenního rozvrhu obchodního ředitele ze systému). Účastník řízení rovněž neprováděl pro Úřad „analytickou činnost“ – viz např. zaslané zákaznické karty dodavatelů (.....karet), z nichž „analytickou činnost“ provedl Úřad. Lhůta pro vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí v délce 6 dnů byla vymezena dle termínu prodloužené lhůty pro vydání rozhodnutí. K výsledkům svědků Úřad uvádí, že nemá žádnou možnost garantovat právním zástupcům, že se svědek také dostaví, případně že se dostaví včas (menší zpoždění byla omluvena objektivními dopravními důvody). S výjimkou jednoho svědka se však počátek výslechů výrazněji nelišil od doby jeho nařízení. Zmíněný svědek (Softy) měl uloženo doručení předvolání na poště, ostatním svědkům bylo v předstihu doručeno (prodleva mezi výslechy tedy nevznikla na straně Úřadu). Z jednání i z výslechů svědků pak byly protokoly řádně Úřadem předány. V tomto směru nebyla do protokolu u Úřadu vnesena ze strany účastníků řízení žádná námitka. Účastníci řízení se též mohli kdykoli seznámit se spisovou dokumentací v průběhu řízení, byli obesíláni k výslechům svědků (např. MEINL vždy svého práva nevyužil), podobně dostali možnost se opakovaně seznámit s podklady pro rozhodnutí a pořídit si kopie (např. MEINL dne 4.10.2002 toto své právo rovněž nevyužil). Nedošlo tedy ze strany Úřadu ke zkrácení práv účastníků řízení.

- II. MEINL** shodně s **BILLOU** napadá způsob vedení výslechu svědků, způsob a obsah kladených otázek, které nemohly vést ke zjištění objektivní pravdy (několik dotazů integrovaných v jediné otázce, sugestivní formulace). Uvádí, že právní zástupci účastníků řízení několikrát žádali o protokolaci svých námitek, což však bylo ze strany Úřadu odmítnuto. Neobjektivnost dokládá citací konkrétních otázek, které Úřad kladl jednotlivým svědkům, např. u svědka Bartoše – nepřesná otázka č. 8, v odpovědi na otázku č. 14 měl Úřad zjišťovat obsah znalosti svědka, který kladně odpověděl, otázka č. 19 je návodnou. Např. u výslechu svědka Káninského se namítalo: otázka č. 2 je otázka kapciózní z hlediska presumování uzavření smlouvy mezi MEINLem a Semena Veleliby a následného plnění či neplnění takové smlouvy a otázka č. 3 je opět návodná, neboť na ni nelze získat objektivní odpověď. Uvedený procesní postup Úřadu sám o sobě nemůže vést k objektivnímu rozhodnutí ve věci samé, což je důvodem k přezkoumání zákonnosti postupu Úřadu.

Vyjádření Úřadu:

Úřad kladl při výslechu svědků dotazy tak, aby vypověděli pravdivě vše, co je jim známo. Protokoly z výslechů pak odrážejí postup Úřadu a ani z výše citovaných otázek výslechů konkrétních svědků závěry, jako je presumování uzavření smlouvy, nemožnost dosáhnout objektivní odpověď, nevyplývají. Při výslechu dostali přítomní právní zástupci účastníků řízení možnost se vyjádřit i položit vlastní otázky ke svědkovi, což také využili – viz protokoly se svědky Hučka, Koláček, Káninský, Štětka, Starý, Bartoš. Ani v jednom protokolu z výslechů nebyla vnesena účastníkem řízení námitka ke způsobu kladení otázek či vedení výslechů Úřadem, rovněž nedošlo k odmítnutí podepsat protokol z tohoto důvodu. Pokud účastník řízení tvrdí, že Úřad odmítal zaprotokolování jejich námitek, pak s tím nekoresponduje skutečnost, že Úřad řádně zaprotokoloval otázky právních zástupců ke svědkům, a nekoresponduje s tím ani další postup účastníků v řízení, kdy Úřad neobdržel žádnou písemnou stížnost na odmítnutí protokolace jejich údajných námitek. Přitom např. **BILLA** podávala v průběhu řízení písemné stížnosti na nezpřístupnění podkladů označených dodavateli či druhým účastníkem řízení jako obchodní tajemství. Také svědkové byli vždy řádně vyzváni, zda chtějí svou výpověď doplnit; ani jeden nevznesl připomínku, že by jeho odpovědi byly nesprávně zapsány (viz kopie protokolů). Tvrzení účastníka řízení o odmítnutí Úřadu uvést jeho zmíněné námítka v protokolu o výslechu svědků proto nepovažuje Úřad za důvodné.

- III. MEINL** objasňuje cíl „neformální“ spolupráce **BILLY** a **MEINLu** (zvýšení své konkurenceschopnosti vůči hypermarketům) s tím, že spočívala především v získání možnosti porovnání jednotlivých výrobků prodávaných v rámci jiného obchodního řetězce, informování se o zboží, které dosud nebylo v prodejní síti druhého účastníka řízení a další a v odůvodněných případech za podmínky, že dojde k optimalizaci sortimentu, v získání další výhody od dodavatele - bonusu. Vysvětluje, že vzájemná výměna informací měla přinést podporu prodeje jejich výrobků, zejména ve společných akcích obou účastníků řízení a v umístění zboží na prodejně. V průběhu šetření se v žádném případě nepotvrdilo, že by došlo ke sjednocení obchodních podmínek a cen obou účastníků řízení a v důsledku toho k narušení nebo ohrožení hospodářské soutěže (

s odkazem na výslechy svědků a informace dotázaných firem). Obchodní podmínky byly sjednány oběma účastníky řízení s dodavatelem individuálně a nadále jsou odlišné. Firmy obou účastníků řízení tedy byly a nadále jsou zdravými konkurenty na relevantním trhu. Stejně tak nebylo v řízení prokázáno, že by ze strany účastníků řízení došlo k jakémukoli doučtování rozdílů jakýchkoli částek, ani k navyšování bonusů v přímé či nepřímé souvislosti s deklarovanou spoluprací účastníků řízení, což potvrdili i svědci.

Vyjádření Úřadu:

Tvrzení, že dohoda o spolupráci mezi BILLOU a MEINLEM ohledně koordinovaného vyjednávání nákupních podmínek se týkala jen optimalizace sortimentu, či informace o zboží dodavatele, které nebylo dosud v síti některého účastníka řízení zastoupeno, případně kvality zboží, ... vyvracejí listinné důkazy i výslechy svědků. Ke kompenzacím Úřad odkazuje např. na listinný důkaz č. 8 přípis MEINLU s požadavkem..... Dále Úřad uvádí, že k tomu, aby MEINL mohl zajistit v své síti chybějící sortiment (vedený konkurentem), či získat informace o předmětném zboží, nepotřeboval tak úzce kooperovat s konkurentem, tyto informace mohl získat vnějším průzkumem sortimentu u provozoven konkurence a oslovením jeho dodavatelů.

IV. MEINL k otázce relevantního trhu a postavení účastníků řízení uvedl: „S ohledem na to, že řízení nebylo dosud zastaveno, pokouší se MEINL zjistit, v čem by Úřad mohl spatřovat narušení hospodářské soutěže. Z dosavadního průběhu šetření se lze domnívat, že Úřad šetří (přestože to sám ještě výslovně nespecifikoval, ačkoli tak již měl učinit – viz judikatura Evropského soudního dvora, cit: „Vyrozumění o protiprávním jednání musí být dostatečně jasné a určité a musí být uvedena povaha a rozsah skutku, které se podnikům kladou za vinu.“) možné uzavření dohody podle § 3 odst. 1 písm. d) zákona, a to zda dohoda nenaplnila znaky skutkové podstaty zde uvedené.“ Uvádí, že Úřad by měl interpretovat a dokazovat obsah tohoto ustanovení ve vztahu k účastníkům řízení a co je relevantním trhem i jaké je postavení účastníků řízení na tomto relevantním trhu. Dále uvádí, že do trhu je třeba mezi konkurenty zahrnout i Makro, jakož i benzínové stanice, prodejní stánky a menší konkurenci prodávající srovnatelné zboží bez ohledu na typ či způsob prodeje. Dle jeho průzkumu není naplněna na takovém trhu zákonná hranice společného podílu účastníků řízení na relevantním trhu 5 % (§ 6 zákona), jejímž překročením by byla porušena výjimka ze zákazu uzavřít takovou dohodu. Uvádí podíl BILLY cca ....%, podíl firmy PĚNNY MARKET cca .....% a podíl firmy MEINL cca .....%. Na relevantním trhu jsou oba účastníci řízení společně zastoupeni méně než 5 %. Pokud by tedy Úřad kvalifikoval jednání účastníků řízení jako narušující hospodářskou soutěž, musí se zde na takovou dohodu uplatnit pravidlo de minimis. Dále navrhl odborný znalecký posudek, neboť bez jeho vypracování nelze objektivně hodnotit postavení účastníků řízení na relevantním trhu a učinit tak závěry, které mohou být pro rozhodování Úřadu stěžejní.

Vyjádření Úřadu:

Především Úřad neposuzuje chování účastníků řízení dle jím zmíněného ustanovení zákona § 3 odst. 1 zákona a § 3 odst. 2 písm. d) zákona (zakázaná dohoda obsahující ujednání, že uzavření smlouvy bude vázáno na přijetí dalšího plnění, které s předmětem smlouvy nesouvisí).

Tato skutečnost je účastníkovi řízení dostatečně zřejmá, což mimo jiné dokazují úkony Úřadu v řízení, dotazy kladené svědkům v přítomnosti účastníků řízení, dotazy vůči MEINLU k vysvětlení konkrétních získaných důkazů o jednání mezi účastníky řízení o nákupních cenách zboží. Viz např. protokol z jednání ze dne 28.6.2002 (str. 3025 a násl.), ot. č. 34 – v níž je uvedeno ... „.....“viz přehled důkazů.“ Dále též korespondence MEINL a....., dle níž má .....uhradit .....a další dokumenty. Povědomí MEINLU o předmětu řízení prokazuje i jeho vlastní písemné vyjádření v průběhu řízení, např. ze dne 25.6.2002 (spis str. 2996 a násl.). Účastník řízení v něm uvádí, cit. „Právě vyhodnocení takových údajů mělo sloužit k optimalizaci sortimentu, nikoli však vést ke sjednocování či sjednocení obchodních podmínek obou firem. V žádném případě nedošlo mezi firmami účastníků řízení ke sjednocení nákupních cen či jiných obchodních podmínek.“ Dále uvádí, že jak nákupní ceny, netto-netto ceny a rovněž i další obchodní podmínky jsou u MEINLU a BILLY odlišné. Uvádí, že MEINL si je vědom, že jakékoliv vzájemné informace o cenách či jiných obchodních podmínkách mohou vyvolávat dojem, že se jedná o sjednocování postupů a v jejich důsledku o ovlivňování relevantního trhu či dokonce omezení hospodářské soutěže. V této souvislosti chce deklarovat, že nebylo a není jeho záměrem jakýmkoliv způsobem ovlivňovat či

omezovat relevantní trh. Je přesvědčen, že spolupráce obou firem nevede k omezení hospodářské soutěže. Z uvedeného Úřad uzavírá, že MEINL si je dostatečně vědom, že Úřad šetří spolupráci obou účastníků řízení vztahující se k nákupním cenám zboží a dalším podmínkám s nákupem zboží spojeným, tedy zakázanou dohodu o cenách. K dalším tvrzením, co všechno má být hodnoceno jako „konkurenční prodej“ do relevantního trhu, odkazuje Úřad na vymezení relevantního trhu i v rozhodnutí o spojení soutěžitelů REWE/MEINL, posuzované Evropskou komisí, viz výše; obdobně k podílům účastníků řízení. Dále poukazuje, že MEINL sám v protokolu ze šetření Úřadu uvádí svůj podíl dle AC Nielsen ve výši cca 4,5 %. Znalecký posudek – viz dále, pak byl předložen druhým účastníkem řízení (MEINL s ním byl Úřadem seznámen).

Námítky BILLY :

- I. **BILLA** vedle námitek shodných s MEINLem k procesnímu postupu Úřadu (viz výše) ve svém vyjádření uvádí, že svědkům byly kladeny návodné, příp. sugestivní otázky, zaprotokolována odpověď, kterou pracovník Úřadu uznal za hodnou protokolace, první spontánní odpověď svědka byla ignorována. Právní zástupci žádali o zaprotokolování své námítky v tomto smyslu, což nebylo nikdy učiněno (např. v případě svědka Šedy).

Při nahlížení do spisu byla právní zástupkyni v substituční plné moci předložena pouze část spisové dokumentace, do zbylé části jí bylo odepřeno nahlédnout s tím, že jde o obchodní tajemství druhého účastníka řízení či dodavatelů (následně po námitce účastníka řízení došlo k částečné nápravě). Tento postup Úřadu je i v rozporu s § 3 odst. 3 správního řádu, který vyjadřuje zásadu ekonomie řízení (právní zástupkyně vážila zbytečnou cestu na Úřad). To způsobilo omezení možnosti účastníka řízení vyjádřit se k podkladům nashromážděným v rámci správního řízení.

Úřad bránil nahlédnutí BILLY do spisu před jednáním, jehož se měli účastnit zástupci managementu.

Přestože byl účastník řízení požádán, aby své konečné vyjádření k podkladům pro rozhodnutí ve správním řízení Úřadu předal nejpozději do 15.7.2002, bylo dne 18.7.2002 pokračováno ve výslechu svědků, o dalším prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí byl účastník řízení informován až v rámci nahlížení do spisu dne 5.8.2002.

Dne 16.7.2002 se konalo opakované neohlášené místní šetření Úřadu v sídle společnosti BILLA od ranních hodin a bylo zahájeno šetření v obchodních knihách a mailové korespondenci jednotlivých nákupčích bez přítomnosti ani jednoho jednatele, čímž byla postupem pracovníků Úřadu odňata účastníku řízení možnost svobodně se rozhodnout, **zda součinnost potřebnou pro šetření a prověření podkladů postupem dle § 21 odst. 4 poskytnete či nikoli**. V zákoně je uvedeno, že zaměstnanci Úřadu jsou oprávněni za účelem šetření vstupovat na pozemky, do objektů apod., ale nehovoří se tam, že by takové vniknutí smělo býti svémocným. V rámci místního šetření byla pracovníky Úřadu prohlížena elektronická pošta jednatelky účastníka řízení a neoprávněně vytištěna a převzata e-mailová korespondence mezi účastníkem řízení a jeho advokáty.

Navrhuje, aby byly před vydáním rozhodnutí účastníku řízení BILLA ze spisu vydány neoprávněně vytištěné dopisy mezi advokátem a klientem, aby byly zpřístupněny všechny materiály, s nimiž bylo účastníku řízení odepřeno se seznámit s poukazem na ochranu obchodního tajemství. Navrhuje, aby Úřad provedl u osob, které označily určité podklady jako obchodní tajemství dotaz, zda je uplatňují také vůči účastníkům řízení. Upozorňuje, že poklady, které jsou ve vztahu k účastníkům vedeny jako důvěrné a s nimiž tito nemají možnost se seznámit, nemohou být v souladu se stanoviskem Komise použity jako důkaz. Uvádí, že nebyly respektovány základní zásady správního procesu, jednání pracovníků Úřadu vybočovalo z možností daných zákonnými předpisy.

Vyjádření Úřadu:

Ke způsobu kladení dotazů, jakož i k nezaprotokolování uváděné údajné námítky účastníka řízení odkazuje Úřad na své vyjádření učiněné výše u námítky druhého účastníka řízení.

Dále Úřad uvádí, že je povinen chránit obchodní tajemství soutěžitelů. Umožnil účastníkovi řízení nahlédnout do celé spisové dokumentace s výjimkou jednotlivých listů s poklady označenými jako obchodní tajemství, které byly rovněž ve spisu a byly řádně

označeny. Neodepřel tedy nahlédnout do části spisové dokumentace jako takové. Teprve 28.6.2002 uvolnil MEINL v řízení skutečnosti jím označené jako obchodní tajemství pro druhého účastníka řízení. BILLA tak učinila 5.8.2002. V návaznosti na to Úřad označené podklady účastníkům řízení zpřístupnil. Z podkladů označených dodavatelem jako obchodní tajemství byly účastníkovi řízení zpřístupněny ty skutečnosti, které mu byly známy z jeho dvoustranného smluvního vztahu s tímto dodavatelem. K námitce BILLY, vznesené při seznámení s podklady pro rozhodnutí dne 4.10.2002 (str. 8532), že některé údaje konkurentů např. obchodních řetězců, označené jimi jako obchodní tajemství, jsou uveřejňovanými údaji, byly znovu neprodleně podklady prověřeny, a ty údaje, které soutěžitel zveřejnil, byly účastníkovi řízení operativně zpřístupněny – přičemž právní zástupkyni bylo umožněno, aby je shlédla ještě téhož dne, viz protokol ze 4.10.2002. Za podstatné k této námitce Úřad považuje, že rozhodnutí se neopírá o žádný rozhodující důkaz, který by účastníkovi řízení nebyl znám z jeho činnosti či komunikace s dodavatelem, nebo z komunikace mezi účastníky řízení navzájem (viz uvolnění obchodního tajemství).

Úřad nebránil účastníkovi řízení v popsáném případě nahlédnout do spisu před ústním jednáním. Ústní jednání bylo nařízeno na 18.6.2002, na žádost BILLY o posunutí termínu bylo jednání přesunuto na 21.6.2002. Jelikož tento termín BILLE nevyhovoval, posunul jej Úřad na její žádost až na 2.7.2002. MEINL měl potvrzen termín nahlížení do spisu na 28.6.2002 (pátek) - po ústním jednání téhož dne. Pozdější žádosti BILLY o nahlížení do spisu na 1.7.2002 (pondělí) Úřad nemohl vyhovět z technických důvodů, byl nutný určitý čas pro přípravu spisu pro druhého účastníka řízení (v té době platilo mezi účastníky řízení obchodní tajemství, které MEINL uvolnil až u jednání), což bylo BILLE písemně vysvětleno. Úřad nabídl BILLE nahlížení do spisu kdykoli počínaje 2.7.2002. Vzhledem k tomu, že BILLA trvala na nahlédnutí do spisu před nařízeným ústním jednáním, vyšel Úřad účastníkovi řízení vstříc a přesunul termín jednání na 4.7.2002, aby mu toto umožnil.

Úřad rovněž nežádal BILLU o vyjádření k podkladům pro rozhodnutí v termínu do 15.7.2002. V protokolu z ústního jednání provedeného za účelem poskytnutí informací s BILLOU dne 4.7.2002 (spis str. 3317) na závěr účastník řízení uvedl - cit.: „Veškeré smluvní texty s dodavatelem a jednání probíhají na bázi dohody a oboustranného souhlasu s tím, že zašleme Úřadu detailní stanovisko s vyjádřením k výpovědím svědků a dokumentům obsaženým ve spisovém materiálu Úřadu“. K tomu Úřad uvádí, že se tedy nejednalo o ukončení dokazování ze strany Úřadu a seznámení účastníka řízení s podklady pro rozhodnutí, nýbrž BILLA sama hodlala zpracovat a navrhnout Úřadu vlastní důkazní materiál. Toto může účastník řízení činit kdykoli v průběhu řízení. Dokazování i po tomto jednání ještě probíhalo a že tato skutečnost byla BILLE známa, svědčí i její písemný dotaz ze dne 15.7.2002 (spis str. 3359), na kdy je naplánováno ukončení dokazování a v kterém termínu se mohou seznámit s doplněnými podklady.

Dne 5.8.2002 účastník řízení nemohl být seznámen s konečným termínem pro vydání rozhodnutí, neboť uvedeného dne požádal o 14 denní lhůtu pro své písemné vyjádření. S ohledem na tuto skutečnost byl současně vyzooměn Úřadem do protokolu, že délka jím požadované lhůty vyvolá potřebu prodloužení termínu pro vydání rozhodnutí. O termínu samotném ani nemohl být v uvedený den informován (spis str. 4717).

Šetření Úřadu provedené v sídle společnosti BILLA dne 16.7.2002 bylo provedeno v souladu s § 21 odst. 4 zákona, nedošlo k žádnému „svémocnému vniknutí“ Úřadu do prostor společnosti (přičemž podmínkou provedení šetření není přítomnost statutárního orgánu, šetření lze provést i za přítomnosti zaměstnanců soutěžitele). O průběhu šetření byl pořízen řádný protokol včetně soupisu převzatých listinných podkladů, podepsaný jednatelkou společnosti (která se dostavila); tento neobsahuje žádné námítky k postupu Úřadu. Pokud jde o e-mailovou korespondenci jednatelky s právními zástupci. Úřad odkazuje na své stanovisko vydané ke stížnosti právního zástupce BILLY; nedošlo v této souvislosti k překročení oprávnění Úřadu. Převzaté dokumenty byly pořízeny řádným procesním postupem Úřadu u samotného účastníka řízení, který je měl uchovávat mezi jinými dokumenty souvisejícími s obchodními aktivitami. Věcně se pak týkají obchodních záležitostí účastníka řízení a bezprostředně souvisejí se skutkovými otázkami, které jsou předmětem tohoto správního řízení (nejde o soukromou korespondenci jednatelky).

II. BILLA uvádí shodně jako MEINL cíl neformální dohody mezi MEINLEM a BILLOU (bránit se stále extenzivnějším působení hypermarketů a zvýšit ve vztahu k těmto

velikým řetězcům konkurenceschopnost menších supermarketů), jakož i že se týkala i kvality a obrátkovosti zboží, zda jsou při výrobě produktů používány techniky genové manipulace apod.

Uvádí, že informace o spolupráci byly předány pouze ve vztahu k dodavatelům, které mají obě firmy společné (tj. u BILLY **ani ne ....% z celkového množství dodavatelů**) a u nichž byl dán předpoklad, že optimalizace sortimentu přinese výhody všem zúčastněným (odkazuje např. na výpověď svědka M. Káninského, Semena Velelíby, který uvedl, že po porovnání obchodních podmínek a sortimentu dospěly všechny tři firmy k závěru, že jejich vlastním podmínkám stávající stav vyhovuje a není třeba cokoli měnit). Obdobně jako MEINL uvádí, že vzájemná spolupráce při získávání dat, měla sloužit k optimalizaci sortimentu, v žádném případě k jeho sjednocení či ke sjednocení obchodních podmínek, což jednoznačně potvrdily svědecké výpovědi. Obě společnosti jsou i nadále zdravými vzájemnými konkurenty.

Účastník řízení se na základě šetření domnívá, že Úřad spatřuje možnost porušení zákona na ochranu hospodářské soutěže v uzavření zakázané dohody, jejímž předmětem by byla výměna a porovnání obchodních podmínek obou společností, sjednocování nákupních cen a vyměření bonusů za tuto spolupráci. Ve vztahu ke společnosti BILLA bylo svědeckými výpověďmi jednotlivých dodavatelů, stejně jako listinnými materiály jednoznačně prokázáno, že k porušení zákona nedošlo – odkazuje na konkrétní výpovědi svědků (spis str. 8249-8352).

Z většiny výsledků dodavatelů vyplývá, že předmětem trojstranného jednání byla optimalizace sortimentu atd. i to, že kurčitému obecnému porovnání obchodních podmínek **s jejich souhlasem docházelo**. Pokud k výměně těchto informací docházelo, stalo se tak vždy **výhradně se souhlasem příslušného dodavatele**, který navíc na základě pozvání věděl, co bude předmětem jednání, a proto si odpovídající porovnání nákupních podmínek s výjimkou cen sám předem připravil a na jednání přivezl. Jediným dodavatelem, který tvrdil, že s porovnáním nesouhlasil byla firma Softy, jejíž celá výpověď působí značně nevěrohodně a je vedena zcela zřejmě záští a snahou přivodit oběma společnostem hospodářskou újmu.

BILLA ani MEINL nepotřebují své obchodní podmínky porovnávat, neboť obchodní podmínky u všech řetězců srovnatelného stupně (supermarkety) jsou známy a liší se od sebe jen minimálně. Tím lze zdůvodnit nijak nepodložený dojem některých dodavatelů (např. Kávoviny Pardubice), že zástupci obou společností mohli znát obchodní podmínky druhé společnosti ještě před tím, než byly v hrubých rysech ve specifických oblastech spolupráce za souhlasu příslušného dodavatele porovnány.

Uvádí, že je zcela nepochybné, že, pokud by BILLA postupovala ve shodě s druhým účastníkem řízení a požadovala koordinovaně sjednocení nákupních cen, pravděpodobně by k takovému sjednocení díky společnému postupu obou firem došlo. Skutečnost, že ke sjednocení nákupních cen obou účastníků řízení nedošlo, potvrzuje mj. i tabulka převzatá pracovníky Úřadu v sídle účastníka řízení BILLA v rámci místního šetření konaného dne 16.7.2002 nazvaná souhrnně „.....“. Jedná se o porovnání netto-netto cen u .....náhodně vybraných dodavatelů, které účastník řízení BILLA provedl v souvislosti se zahájeným správním řízením, a které současně slouží jako důkaz, že ke sjednocení cen mezi účastníky nedošlo.

Rovněž nedocházelo k jakémukoli porovnávání či dokonce sjednocování cen. Ze strany BILLA nedocházelo k žádnému doučtování jakýchkoli částek ani navyšování bonusů z jiných než zcela transparentních důvodů.

Dále objasňuje rozdíl mezi menšími dodavateli, kteří sjednávají k odběratelům rozdílné ceny a významnými dodavateli, kteří často mají jediný ceník pro všechny odběratele a uvádí, ani u těchto specifických dodavatelů nejsou netto-netto ceny u obou účastníků stejné. Uvádějí-li však tyto dodavatelé, že dle nich ke sjednocení netto-netto cen došlo, vycházejí pravděpodobně ze skutečnosti, že poskytli oběma účastníkům řízení stejný ceník a v zásadě srovnatelné podmínky. Zdůrazňuje, že toto není důsledkem společného působení účastníků řízení, nýbrž specifického postavení dodavatelů na trhu.

K aliančnímu bonusu uvedl, že je třeba uvést, že obchodníci si často vytvářejí „vlastní mluvu“, které laik často není schopen porozumět, používají často zjednodušení do

jednoho zhuštěného termínu a velmi často užívají takový termín v řadě různých významů. MEINL pojmenoval bonus vyměřený za konkrétní tu kterou spolupráci v určité oblasti s dodavatelem pojmem alianční bonus, přičemž jeho obsahem bylo v každém jednotlivém případě něco jiného. Protože ze strany společnosti BILLA se v převažující většině případů jednání účastnili nákupčí samostatně, převzali název alianční bonus, či JM bonus či MEINL bonus i do své terminologie a v jejím rámci jej interně používali a objevil se i v několika obchodních podmínkách. Nejednalo se v žádném případě o bonus za vytvoření aliance MEINL a BILLA, jak se Úřad snaží dovozovat, ale o pouhé označení plnění z důvodu jeho jasného odlišení. Pokud takovýto bonus dosažen byl, jednalo se vždy ze strany dodavatele o konkrétní plnění za zlepšení jeho pozice konkrétním protiplněním u účastníka řízení. Rozdílnost vnímání tohoto bonusu u svědků (za co je od dodavatelů požadován – za umístění zboží na prodejně, za větší prostor pro zboží, za společné reklamní akce, za exkluzivitu privátní značky) dokládá, že název alianční bonus nevyjadřoval konkrétní protiplnění, které by vždy bylo stejné, ale byl jen jakýmsi zastřešením k orientaci, že ke konkrétním výsledkům se došlo právě na základě společného jednání a na ně navazující strategie BILLA-MEINL.

Podobná situace je u označení J. MEINL bonus nebo obdobná označení (např. tabulky převzaté při místním šetření apod.). Tato označení jsou čistě interní povahy a vyjadřují pouze, že tento bonus bude či byl dodavatelem poskytnut v souvislosti s trojstrannými jednáními, v jejichž rámci byla pravidla spolupráce dojednána. To ovšem za podmínky, že pro dodavatele bude dosaženo také vylepšení jeho pozice právě na základě vyhodnocených marketingových údajů. U většiny z oslovených dodavatelů také k plánovaným zlepšením došlo a bonus byl poskytnut.

Žádný z dodavatelů nevypověděl, že by došlo k detailnímu porovnání obchodních podmínek, a to zejména v oblasti cen.

Vyjádření Úřadu:

Pokud dle vyjádření BILLY byly informace o spolupráci BILLY a MEINLU předány společným dodavatelům, tj. u BILLY „ani ne .... %“ jejich dodavatelů, pak Úřad konstatuje, že při vykázaném počtu .... dodavatelů zboží do své sítě (spis str. 1340) a násl., může být ze strany BILLY dotčeno dohodou účastníků řízení cca téměř .....dodavatelů.

Skutečnost, že trojstranná jednání se týkala cen potvrzuje řada svědků, také zmiňovaný svědek Káninský (spis str.2093 a násl.). K tomu Úřad uvádí, že BILLA ve svém vyjádření poněkud nepřesně cituje výpověď tohoto svědka; ten uvedl, že jednání bylo krátké s tím, že po vyhodnocení podmínek obdrží jejich firma vyrozumění. Ke způsobu vyrozumění sdělil, cit.: „Nevzpomínám si kým, ale byl telefonický hovor ze spol. MEINL, kde mi bylo sděleno, že každé síti to vyhovuje tak, jak to má, myslím z hlediska sortimentu“ (doplnil dále, že o nákupních nebo předávacích cenách nebyla v telefonu řeč).

Svědkové potvrdili, že sami při trojstranném jednání nepředávali své obchodní informace, někteří poukazovali na porušení smlouvy sdělením informací (viz.....). V průběhu řízení se prokázalo, že docházelo k porovnávání nákupních cen, sblížování jejich výše do obou sítí i ke sjednocení nákupní ceny - viz výše listinné důkazy i výpovědi svědků. Dále faxová zpráva .....zaslaná BILLE ohledně jejího požadavku vyčísleného rozdílu mezi obchodními podmínkami BILLY a MEINLU, dále též požadavek BILLY na kompenzaci vůči.....). Shromážděné důkazy také prokazují, že Softy nebyl jediný dodavatel, který s porovnáním nákupních podmínek nesouhlasil. Důkazem je také listinný důkaz č. 2 – z něhož vyplývá, že dodavatel vůbec neví, jaká bude úprava jeho cen po srovnání provedeném účastníky řízení.

Dále Úřad uvádí, že k tomu, aby si BILLA i MEINL optimalizovali svůj sortiment, nepotřebují uzavírat dohody o koordinovaném vyjednávání nákupních podmínek s konkurentem; informace týkající se sortimentu mohou zjistit v prodejnách konkurenta a také z nabídek zboží svých dodavatelů, případně jiných dodavatelů, které dosud nezalistovali.

Tvrzení BILLY, týkající se materiálu „.....“ (viz výše), že BILLA toto „porovnání netto/netto cen u ..... náhodně vybraných dodavatelů“ provedla v souvislosti se zahájením správného řízení Úřadem jako důkaz, že ke sjednocení cen nedošlo, považuje Úřad za

účelové. Poukazuje na to, že řízení bylo zahájeno 16.4.2002 a zmíněný materiál poslal MEINL BILLE dne 22.4.2002. Úřad uvádí, že tento materiál, který zajistil Úřad při šetření v BILLE, dokládá, že mezi účastníky řízení docházelo k výměně a porovnávání nákupních cen zboží a bonusů hrazených dodavateli. Jestliže v tak blízké době po zahájení řízení již BILLA údajně hledala tuto cestu k zajištění důkazu pro své vyvinění z porušení zákona uzavřením zakázané dohody o cenách, pak si protičeří, jestliže níže uvádí, že jí není jasný předmět správního řízení (a jde zřejmě o řízení pro porušení § 3 odst. 1 písm. d) zákona).

K tvrzení BILLY, že alianční bonus je jen interní „vlastní mluva“ jejich nákupčích, kteří interně termín MEINL bonus, JM bonus, alianční bonus používají; a objevila se i v některých Obchodních podmínkách, a že to není bonus za alianci BILLA x MEINL dostatečně vyvracejí zajištěné důkazy dokumenty.

III. K šetření Úřadu a vymezení relevantního trhu BILLA ve svém vyjádření shodně s MEINLem uvádí, že v žádném případě nemůže neformální dohoda mezi účastníky, jak bylo v rámci řízení dostatečně prokázáno, naplnit skutkovou podstatu kterékoli z dohod uvedenou v demonstračním výčtu obsaženém v ust. § 3 pod písm. a), b), c), e) či f). Cit.: „Z dosavadního průběhu dokazování, resp. jeho zaměření se lze domnívat (ačkoli Úřad doposud účel šetření a skutkové vymezení přesně nespecifikoval...), že má Úřad podezření, zda dohoda nenaplnila znaky skutkové podstaty uvedené v § 3 odst. 1 písm. d) zákona.“

Zmiňuje rozdíl v koncepci obchodních podmínek obou účastníků řízení, kdy BILLA pracuje se....., zatímco MEINL s..... Bonus se u BILLY .....zatímco u MEINLu ..... Je-li základ jejich výpočtu rozdílný, pak nemohou být ani jednotlivé bonusy či jiné jednotlivé obchodní podmínky stejné.

V tabulce převzaté na místním šetření v sídle společnosti BILLA dne 16.7.2002 se objevuje pojem JM bonus nebo Allianzbonus. V žádném případě se však nejedná o alianční bonus ve smyslu bonus za vytvoření aliance JM a BILLA, žádný bonus s takovým obsahem neexistuje. Jedná se pouze o interní označení bonusu vztahujícího se na určitá konkrétní opatření s určitým dodavatelem učiněná na základě společného jednání s MEINLem (viz obdobně vyjádření MEINLu k tomuto pojmu).

Dále uvádí, že dohoda – neformální ujednání mezi účastníky řízení v podobě, která byla výsledkem vzájemného konsensu, není způsobilá narušit hospodářskou soutěž. Naopak motivuje dodavatele ke zkvalitnění produktů, k zamezení používání technik genetické manipulace u těchto produktů atd.

Nesouhlasí se zahrnutím společnosti Penny Market pro posouzení společného podílu účastníků řízení na trhu, i když společnost Penny Market a BILLA mají stejnou mateřskou společnost. Dále obdobně jako MEINL uvádí podíly všech tří společností (MEINL, BILLA a Penny Market) na trhu včetně výše společného podílu. V každém případě však pro stanovení podílu na trhu navrhuje důkaz posudkem znalce.

Vyjádření Úřadu:

K tomu, že Úřad v tomto řízení snad šetří údajně porušení § 3 odst. 2 písm. d) zákona odkazuje Úřad na své vyjádření k témuž u MEINLu. Skutečnost, že předmětem řízení je dohoda účastníků řízení týkající se nákupních cen, je BILLE dostatečně zřejmá, což mimo jiné dokazují úkony Úřadu v řízení, tak i vlastní vyjádření BILLY v průběhu řízení. Viz její písemné vyjádření (str. 2186), v němž k podkladům převzatým Úřadem při šetření ve společnosti MEINL, které BILLE MEINL zpřístupnil, uvádí, že MEINL se snažil zřejmě dosáhnout lepších podmínek od dodavatelů a tím dohodu použít k jinému, než zamýšlenému účelu. Od těchto praktik se BILLA plně distancuje. Ze zpřístupněné dokumentace plyne, že MEINL měl pravděpodobně snahu dosáhnout stejných nákupních cen jako BILLA. Pokud by BILLA postupovala ve shodě s MEINLem a požadovala koordinované sjednocení nákupních cen, pravděpodobně by díky společnému postupu obou firem k takovému sjednocení došlo. „Jsme si vědomi, že tok informací o cenách mezi prodejci vzbuzuje vždy podezření, že se jedná o sjednocování postupů s cílem soutěž na trhu omezit.“ Dále též z ústního jednání, kde Úřad požádal o vysvětlení ke konkrétním předloženým dokumentům (viz protokol z jednání ze dne 4.7.2002), týkajícím se cen a kondic dojednávaným mezi účastníky řízení a následně se svými dodavateli. Z uvedeného

Úřad uzavírá, že BILLA si byla na základě oznámení o zahájení řízení a úkonů prováděných Úřadem v řízení dostatečně vědoma, že Úřad šetří spolupráci obou účastníků řízení vztahující s k nákupním cenám zboží a dalším podmínkám s dodávkami spojených.

K aliančnímu bonusu Úřad odkazuje na důkazy zajištěné v řízení. Úřad rovněž nezahrnul Penny Market do společného podílu účastníků řízení na trhu, viz výše (přičemž dle tržeb této společnosti je patrný výrazně vyšší podíl na trhu než uvádějí účastníci řízení).

BILLA na podporu svých tvrzení předložila znalecký posudek vypracovaný VH CONSULTA s.r.o. V rámci tohoto posudku byl relevantní trh vymezen velmi široce, neboť sem byly zahrnuty údaje o zboží prodávaném v České republice v maloobchodním prodeji, a to veškerého zboží, aniž by prodejce prodával spotřebitelům cokoli ze sortimentu potravin. Jak Úřad objasňuje, je pro podíl účastníků řízení na trhu rozhodující vymezení trhu z hlediska spotřebitelů, jejichž potřeby účastníci řízení uspokojují. Směrem k nabídkové straně trhu pak účastníci řízení poptávají v zásadě zboží, limitované poptávkou jejich zákazníků. Pokud jde o dodavatele, jako nabídkovou stranu trhu, ti mají širší možnost v uplatnění svých výrobních kategorií na trhu, tedy i do jiných prodejních míst – viz vymezení relevantního trhu. Pro umístění jejich zboží je spotřebitelská poptávka realizovaná v rámci supermarketů se sortimentem potravin jen jedním z více odbytových míst. V tomto směru Posudek nezohledňuje pravidelný vztah nabídky a poptávky z hlediska spotřebitelů, jejichž potřeby účastníci řízení pravidelně uspokojují. Navíc v samotném posudku se uvádí, že relevantní trh uvedených společností lze definovat jako trh smíšeného zboží s převahou potravin v České republice, současně však do relevantního trhu zahrnuje i zboží prodávané prostřednictvím prodejních míst, na která se spotřebitelská poptávka primárně při uspokojování svých potřeb neorientuje. Nelze také souhlasit s tvrzením v posudku, cit: „Vzhledem k počtu společností i menších prodejců obchodujících na relevantním trhu, kdy jen společností s ročním obratem nad 7 mld. Kč je více než 10, je možno usuzovat na praktickou neúčinnost eventuálních dohod, neboť zde existuje značná kapacita trhu ovlivněná konkurenčními zájmy“. Dle Úřadu jde toto tvrzení nad rámec zadání posudku a dále též nezohledňuje, že 11 soutěžitelů (obchodních řetězců) realizuje cca 58 % tržeb celého maloobchodu se smíšeným zbožím s převahou potravin, kdy o zbývající podíl se dělí desítky tisíc soutěžitelů (v tom jen 18 větších). Takováto kvalita soutěžního prostředí zmíněnému závěru nenásvědčuje, spíše naopak ukazuje, mezi kým se odehrává intenzivní soutěž na trhu. Doložení tohoto podkladu pro rozhodnutí účastníkem řízení pak nezměnilo závěr Úřadu, jak pokud jde o věcné vymezení relevantního trhu, tak pokud jde o právní hodnocení případu porušení zákona ze strany účastníků řízení.

Odůvodnění výše pokuty

Podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů může Úřad soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončený kalendářní rok, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 4 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 téhož zákona nebo nesplnili povinnosti stanovené v § 15 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. Při rozhodování o výši pokuty Úřad přihlédne zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování tohoto zákona.

Při rozhodování o výši pokuty vzal Úřad v úvahu závažnost a délku porušování zákona, dále, že k porušení zákona došlo ze strany obou účastníků řízení úmyslným jednáním, a to v podobě úmyslu přímého, významu trhu, na němž k porušení zákona došlo, dopad porušení zákona na relevantní trh, přičemž vzal též v úvahu tržní podíly účastníků řízení i jejich čistý obrát; přihlédl k tomu, že oba účastníci řízení dosáhli v důsledku zakázané dohody výhodnější podmínky nákupu zboží vůči dodavatelům. Přihlédl také k tomu, jak účastníci řízení spolupracovali s Úřadem k objasnění skutkové podstaty porušení zákona. S ohledem na závažnost porušení zákona rozhodl Úřad, vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem, uložit v souladu s § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb. pokutu dle čistého obratu dosaženého účastníky řízení.

Dohody o cenách uzavírané mezi soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu (tzn. cenové kartely) jsou z hlediska dopadu na hospodářskou soutěž považovány za nejzávažnější porušení zákona (kartely typu „hard core cartels“). Zasahují samotnou podstatu hospodářské soutěže, tj. vývoj cen zboží na základě tržních mechanismů. Protisoutěžní účinky takových

dohod se pak zvyšují, dochází-li k nim na trhu, který se vyznačuje určitou vyšší mírou závislosti jedné strany trhu – v daném případě dodavatelů zboží a v důsledku toho i jejich slabší vyjednávací pozicí ve vztahu k významnějším odběratelům, zejména pak nadnárodním obchodním řetězcům disponujícím větší tržní silou. To umožňuje odběratelům si obchodní podmínky určovat a podmiňovat jejich přijetím dodávky zboží ze strany dodavatelů. Kartelová dohoda mezi takovými odběrateli, týkající se jejich nákupních cen zboží a dalších finančních podmínek (bonusů, slev apod.) s dodávkami zboží spojených, zvyšuje toto nerovné postavení dodavatelů a jejich závislost na chování odběratelů – účastníků kartelu. I když podíl účastníků řízení na trhu nenasvědčuje významnější tržní síle, kvalita soutěžního prostředí na trhu zboží denní spotřeby, kde 11 nadnárodních obchodních řetězců (včetně účastníků řízení), realizuje cca 58 % veškerých tržeb daného trhu a o zbývající díl trhu se dělí několik desítek tisíc maloobchodních prodejců, nasvědčuje, že jde o účastníky řízení, kteří se řadí mezi významnější soutěžitele na trhu. V daném případě je ukazatelem tržní síly odběratele (maloobchodního prodejce) jeho schopnost ve vertikálním vyjednávání nákupních podmínek diktovat dodavatelům nízké ceny po určitou dobu. Tam kde by odběratel tuto vyjednávací sílu individuálně neměl, může potřebnou tržní sílu získat/posílit právě dohodou s konkurentem o koordinovaném postupu při nákupu zboží vůči dodavatelům. Na trhu maloobchodního prodeje zboží denní spotřeby vyznačujícím se uvedenou kvalitou soutěžního prostředí, mají kartelové dohody významnějších soutěžitelů týkající se nákupních cen zboží, mnohem výraznější dopad na dodavatele.

Protisoutěžní jednání obou účastníků řízení - BILLY i MEINLu, trvá od 1.1.2001 dosud (tj. déle než 19 měsíců); tuto dobu s ohledem na kvalitu soutěžního prostředí, hodnotí Úřad naroveň dlouhodobému porušování zákona.

U obou účastníků řízení došlo k porušení zákazu dohod o cenách úmyslným jednáním, v podobě úmyslu přímého (viz výše). Účastníci řízení chtěli porušit zájem chráněný zákonem, jímž je zájem na fungování férové hospodářské soutěže na základě tržních podmínek a způsobit tento následek, neboť bez porušení zákonem chráněného zájmu neměli jistotu dosažení zamýšleného cíle, tj. prospěchu a zlepšení svého postavení v soutěži.

Negativní dopad zakázané dohody účastníků řízení spatřuje Úřad na nabídkovou stranu relevantního trhu – na dodavatele dodávající zboží do maloobchodního prodeje, zejména dodavatele segmentu potravinářského zboží (s dotčením více než ..... dodavatelů - viz toto rozhodnutí „Dopad chování účastníků řízení na relevantní trh“).

Na základě výše uvedeného Úřad rozhodl účastníkovi řízení

- společnosti **BILLA**, uložit pokutu ve výši 28 mil. Kč. Přihlédl k výše popsané závažnosti porušení zákona, k délce jeho trvání - od 1.1.2001 až dosud, k dopadu chování účastníků řízení na nabídkovou stranu relevantního trhu, dále též k výhodě, kterou v důsledku zakázané dohody získala (viz rozhodnutí výše) a rovněž k tomu, že k porušení zákona došlo úmyslným jednáním (v podobě úmyslu přímého). Přihlédl k čistému obratu (přes .....mld. Kč) tohoto soutěžitele, dosaženému na tuzemském trhu. Zároveň při stanovení výše pokuty zohlednil celkově nižší podíl tohoto účastníka řízení na relevantním trhu.

Dále Úřad přihlédl k přístupu BILLY k řízení u Úřadu, kdy jednatelka společnosti do protokolu ze šetření Úřadu dne 16.4.2001 uvedla – cit.: „K požadavku Úřadu na předložení seznamu společností, se kterými byl sjednán alianční bonus, zástupce společnosti BILLA uvádí, že BILLA nemá sjednanou obchodní podmínku pod názvem alianční bonus“ (a požadovaný seznam tedy nebyl předložen). Úřadem zajištěné Obchodní podmínky však prokazovaly opak, obsahují bonus výslovně označený jako alianční bonus (viz výše), obdobně další listinné důkazy prokazují, že BILLA termín alianční bonus běžně používá a také s ním ve svých interních bilancích pracuje pod tímto označením. V tomto kontextu hodnotí Úřad přístup BILLY jako snahu nepřispět, příp. zmařit odhalení porušení zákona.

- společnosti **MEINL**, uložit pokutu ve výši 23 mil. Kč, přičemž přihlédl k výše popsané závažnosti porušení zákona, k délce jeho trvání - od 1.1.2001 až dosud, k dopadu chování účastníků řízení na relevantní trh, dále též k výhodě, kterou v důsledku zakázané dohody získala (viz rozhodnutí výše) a rovněž k tomu, že k porušení zákona došlo úmyslným jednáním (v podobě úmyslu přímého). Přihlédl k čistému obratu (přes .....mld. Kč) tohoto soutěžitele, dosaženému na tuzemském trhu. Současně při stanovení výše pokuty

zohlednil nižší podíl účastníka řízení na relevantním trhu. Dále Úřad přihlédl k přístupu MEINLu k řízení před Úřadem, kdy účastník řízení nezajistil řádně a v souladu s požadavkem Úřadu účast „osoby/osob obeznámených s mechanismem uzavírání smluv s dodavateli zboží do společnosti MEINL (se systémem rabatů, bonusů a prémie, obsažených v těchto smlouvách) a dále osoby, která se za společnost MEINL účastnila společných jednání účastníků správního řízení s dodavateli zboží“ (přitom Úřad nekonkretizoval osobu, ani počet osob - viz přípis Úřadu spis str. 2922). K předmětnému jednání se dostavil pouze právní zástupce společnosti MEINL, který jako důvod, proč nebyl požadavek Úřadu splněn, uvedl do protokolu (spis str. 2966), cit.: „za MEINL se nedostavily osoby obeznámené se sjednáváním obchodních podmínek a realizací obchodních vztahů s dodavateli zboží do MEINL z důvodu, že jim není znám obsah dotazů Úřadu s tím, že u společnosti MEINL je více osob, které s dodavateli sjednávají obchodní podmínky.“ Požádal do protokolu Úřad, „aby tento předložil, případně zaslal seznam požadovaných dotazů, na které budou obratem zpracovány písemné odpovědi kompetentními zaměstnanci MEINL.“ Na Úřadem položené otázky sám neznal odpověď. Došlo tak ke zmaření jednání, které bylo nutno provést znovu, a tím k průtahům v řízení. K tomu Úřad dodává, že MEINL má obchodního ředitele (je současně členem představenstva společnosti), který se řady trojstranných jednání s dodavateli účastnil, podepisoval smlouvy a dodatky k nim, takže bylo možné přítomnost pracovníka obeznámeného ve věci zajistit.

Pro informaci Úřad uvádí, že Evropská komise (EK) za nejzávažnější protisoutěžní jednání typu hard core cartels, jako jsou dohody či jednání konkurentů ve shodě o cenách nebo o rozdělení trhu, ukládá přísné sankce; dle závažnosti dopadu na soutěž i ve výši několika procent celkového obratu soutěžitelů, dokonce i v nejvyšší hranici, tj. 10 % obratu. Uzavírání kartelových dohod by se soutěžitelům „nemělo vyplácet“ (se započtením možné sankce, která by jim hrozila v případě jejího odhalení). K výši sankcí ukládaných EK, viz např. případy označované jako British Sugar, kde nejvyšší pokuta uložená před snížením na základě leniency programu dosahovala 4,5 % celkového celosvětového obratu hlavního účastníka protisoutěžního jednání. Dále např. rozhodnutí EK – Case No COMP/E-1/36 604 – Citric acid, kde dvěma účastníkům dohody zakázané dle čl. 81 (1) Smlouvy o ES, jejímž předmětem byla fixace tržních podílů na relevantním trhu kyseliny citrónové a určení cen výrobků dohodnutých v cenících, byla se zohledněním závažnosti dopadu na soutěž uložena pokuta v horní části její možné hranice (10 % z celosvětového obratu).

Skutečnost, že pokuty uložené v tomto rozhodnutí nedosahují 1 % čistého obratu účastníků řízení je odůvodněno zejména jejich nižším podílem na relevantním trhu.

Na základě zohlednění všech výše uvedených skutečností rozhodl Úřad uložit účastníkům řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí.

Nápravné opatření uložené v bodě IV. písm. a) výroku tohoto rozhodnutí (a prokázání jeho splnění Úřadu) pak sleduje cíl obnovení nedeformovaných podmínek soutěže na trhu.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
ředitelka odboru

Toto rozhodnutí obdrží:

AK SKÁCEL, HONZÍK A PARTNEŘI
JUDr. Aleš Linhart, advokát
Londýnská 674/55
120 21 Praha 2

Advokátní kancelář
JUDr. Robert Čepek
Politických vězňů 14/915
110 00 Praha 1